

MILLIY TIKLANISH

18 (79) 2010 йил 5 май, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган
www.milliytiklanish.uz

Қадр топган қадрият

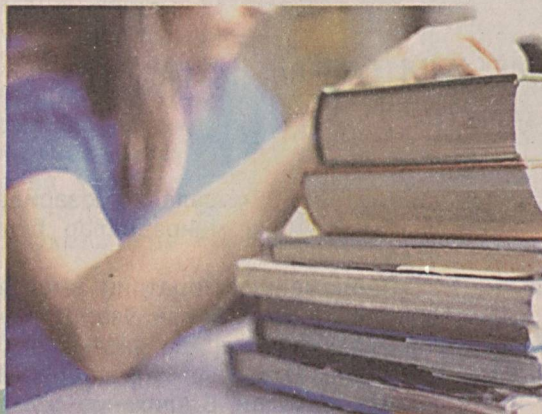
Хотира ва қадрлаш кунини ҳам том маънодаги янги ва умрибокий қадрият, деб аташ мумкин. Президентимиз маълум ва машҳур бўлган сана - 9 майга янгича ном, буткул янгича маъно ва мазмун бағишлаганларида аини шу улуг мақсадни назарда тутган эдилар.

3-бет

Бугунги мультфильмлар

Маълумотларга кўра, инсон ҳаёти давомида учта муҳим босқични босиб ўтади. Булар: фарзанд дунёга келгач, 7-8 ёшгача фақат ўйин билан машғул бўлса, 22-24 ёшга етганча ўқиш, илм олиш билан банд бўлади, кейин эса меҳнат билан шуғулланади. Энг эътиборли шундаки, бола айнан ўсмирлик давридаёқ ҳаётнинг кўп қирраларини англаб етиши илмий исботланган.

6-бет

Осиё — глобал таълим маркази

Ўтган йилдан бошлаб пойтахтимиздаги Сингапур менежмент-ни ривожлантириш университети илк қалдирғочларини чиқарди. Қолаверса, Вестминстер ва Тошкент Ислам университети ҳам нафақат Марказий Осиёда балки, Осиёдаги энг нуфузли даргоҳлардан саналади.

7-бет

Ҳамкорлик масалалари муҳокамаси

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 4 май кунини Оқсаройда Жаҳон божхона ташкилоти Бош котиби Куньо Микурияни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни юртимизга ташрифи билан қутлар экан, Ўзбекистон Жаҳон божхона ташкилоти билан ҳамкорликни ривожлантиришдан манфаатдор эканини таъкидлади.

Халқаро савдо қондалари ва тартибларини ишлаб чиқишда Жаҳон божхона ташкилотининг ўрни юксак эканини яхши биламиз, - деди Президентимиз.

Мазкур халқаро ташкилот 1947 йилда тузилган ва бугунги кунда 176

давлатни бирлаштиради. Савдо соҳасига доир меъёрларни ишлаб чиқиш, халқаро божхона қоида ва тартибларини такомиллаштириш, аъзо давлатлар божхона органлари ўртасида ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш ташкилотнинг асосий вазифаларидандир.

Ўзбекистон 1992 йилдан буён мазкур ташкилот билан самарали ҳамкорлик қилиб келмоқда. Жумладан, 2007 йилда ўзаро ҳамкорликда "2007-2010 йилларда Ўзбекистон Респуб-

ликаси божхона органларини ривожлантириш стратегияси" ишлаб чиқилган ва муваффақиятли амалга оширилмоқда.

Таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон Республикаси Президенти ташаббуси билан 2003 йилда мамлакатимизда божхона соҳасида юқори малакали мутахассислар тайёрлаш бўйича минтақада ягона олий ўқув юрти ташкил этилди. Шунингдек, мамлакат божхона хизматининг минтақавий киноло- гия маркази фаолият кўрсатмоқда.

Учрашувда Куньо Микурия самий қабул учун давлатимиз раҳ- барига миннатдорлик билдирди.

Менинг ушбу таърифим Ўзбекистон ҳаёти ва унинг ривожланиш суръатлари билан яқиндан танишиш учун яхши имкониятдир, - деди меҳмон.

Оқсаройдаги суҳбат чоғида Ўзбекистон Республикаси билан Жаҳон божхона ташкилоти ўртасидаги ҳамкорликни янада фаоллаштиришга доир ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎЗА)

СЎЗ — АНЖУМАН ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Изчил ислохотлар — самарали инвестициялар омили

Вон РИХТОР, «ING Bank N.V.» банки ижрочи директори (Сингапур):

Осиё тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлисида нафақат Осиё минтақаси, балки бутун дунё мамлакатлари учун ҳам муҳим масалалар муҳокама қилинди. Жаҳондаги энг етакчи ва таърибали банклар, соҳа мутахассислари билан мулоқотда бўлиш, фикр ва ахборот алмашиш учун қулай имконият яратган ушбу анжуманда қатнашганимдан гоёта мамнунман.

Ўзбекистонга илк бор келишим бўлса-да, бу ерда турли жабҳаларда амалга оширилаётган ислохотлар бераётган юксак самараларни кўриб, чин дилдан хайратландим. Мамлакатингиз иқтисодиёти муттасил юксалиб бораётди. Саноатнинг кўплаб тармоқлари изчил ривожланмоқда.

Ўзбекистоннинг Инқирозга қарши чоралар дастурини катта қизиқиш билан ўрганиб чиқдим. Глобал молиявий-иқтисодий инқироз кўплаб мамлакатлар, жумладан, ривожланган давлатлар иқтисодиётига ҳам катта зарар etkazди. Бошқа мамлакатлардан фарқли равишда, инқирозга қарши ўз вақтида ва тўғри амалга оширилган кенг қамровдаги чоралар туфайли Ўзбекистонда глобал иқтисодий бўҳрондан деярли зарар кўрмагани ҳар қадамда сезилади.

Мамлакатингизда банкларнинг пишиқ-пuxта ишлаб чиқилган тизи-

ми эътиборимни тортди. Ўзбекистон билан банк-молия соҳасида ҳамкорлик қилиш имкониятлари жуда кенг эканига амин бўлдим.

Хисао ШИБУСАВА, «Global Investment for Development» ташкилоти президенти:

Халқаро молиявий-иқтисодий бўҳрон дунёнинг барча мамлакатлари, энг ривожланган давлатлар иқтисодиётига ҳам катта зарар etkazди. Давом этаётган бундай мураккаб шароитдан Осиё мамлакатлари, хусусан, Ўзбекистон муваффақиятли чиқа олди.

Жаҳонда иқтисодий кўрсаткичларнинг муттасил пасайиб кетаётганига қарамай, Ўзбекистонда ишлаб чиқаришнинг ривожланаётгани, экспорт кўрсаткичлари ошаётгани, хорижий инвестициялар кенг жалб этилаётгани диққатга сазовор.

Ўзбекистон — ҳар томонлама истиқболли мамлакат. Шунингдек, айтиш жоизки, "Навоий" эркин индустриал-иқтисодий зонасининг ташкил этилгани жаҳон бозорида рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, қўшимча иш ўринлари яратишга, аҳоли фаровонлигини янада оширишга хизмат қилмоқда.

ЎЗА мухбирлари
Нодира МАНЗУРОВА,
Ирода УМАРОВА,
Мадина УМАРОВА
ёзиб олди

ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

Парламент назорати

УНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА ОАВ ҚАНДАЙ ЎРИН ТУТАДИ?

Маълумки, давлатимиз раҳбари Ислам Каримов Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисида сўзлаган маърузасида парламент олдида турган гоёта муҳим вазифалардан бири сифатида қабул қилинган қонунларнинг ижро этилиши устидан қатъий парламент назоратини ўрнатиш лозимлигини белгилаб, «Ижро этувчи ҳокимият устидан парламент назоратини кучайтириш вазифасини муваффақиятли ҳал этиш, кўп жihatдан, оммавий ахборот воситалари, кенг жамоатчиликнинг бу жараёндаги фаол иштирокига боғлиқдир» деб, таъкидлаган эди.

2-бет

ЎЗМТДП ҲАЁТИ

Ижроия қўмита йиғилишидо

МУВАФФАҚИЯТГА ЮТУҚЛАРНИ ЭЪТИРОФ ЭТИШ БИЛАН ЭМАС, КАМЧИЛИКЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИШ ОРҚАЛИ ЭРИШИЛИШИ АЛОҲИДА ТАЪКИДЛАНДИ

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитасининг V йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда партиянинг 2010 йилдаги фаолияти асосий йўналишлари бўйича биринчи чоракда амалга оширилган ишлар муҳокама этилди.

2-бет

Оқсаройда қабул

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 4 май кунини Оқсаройда Корея Республикаси стратегия ва молия вазири Чжин Хён Юнни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни юртимизга ташрифи билан қутлар экан, Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасидаги муносабатлар изчил ривожланаётганидан мамнуният изҳор этди.

Сизнинг ушбу ташрифингиз Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасида ҳамкорлик алоқаларининг мустаҳкамланиб бораётганидан яна бир далolatдир, - деди Ислам Каримов.

Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар стратегик шериклик тамойиллари асосида изчил ривожланмоқда. Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасида мунтазам йўлга

қўйилган олий даражадаги учрашу- лар ҳам бунинг яққол тасдиғидир.

Корея Республикаси қатор стра- тегик муҳим лойиҳаларни рўйбга чиқаришда Ўзбекистоннинг энг ишонч- ли шерикларидан биридир. Бунга Навоий шаҳридаги эркин индустри- ал-иқтисодий зона ва халқаро ин- термодал логистика маркази яхши мисол бўла олади. "КОГАЗ" корпо- рацияси билан Ўстюрт газ-кимё маж- муи курилиши лойиҳасида нафақат конларни юқори технологик ўзлаш- тириш, балки полиэтилен ва поли- пропилен каби тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришга қаратилган сама- рали ҳамкорлик йўлга қўйилган. Маз-

кур лойиҳага 3 миллиард АҚШ дол- ларидан ортиқ сармоа жалб этиш мўлжалланмоқда.

Савдо алоқалари соҳасида Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасида энг кўп қулайлик яратиш тарти- би амал қилмоқда. 2009 йилда ўзаро товар айирбошлаш ҳажми 1,2 мил- лиард АҚШ долларини ташкил этди.

Оқсаройдаги учрашувда Чжин Хён Юн самийий қабул учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик билдириб, Жанубий Корея Ўзбекистон билан ўзаро муносабатлар кўламини янада кенгайтиришдан манфаатдор экани- ни таъкидлади.

Глобал молиявий-иқтисодий ин- қироз шароитида иқтисодий ривож- ланишнинг "Ўзбек модели" ўзининг мустаҳкам химоя механизмларига эга эканини яққол намоён этди, - деди меҳмон.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон Рес- публикаси билан Корея Республика- си ўртасидаги савдо-иқтисодий ва сармоавий ҳамкорликни янада кен- гайтириш масалалари юзасидан фикр алмашилди.

(ЎЗА)

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

Партия нашрлари

УЛАРНИНГ БУГУНГИ ҲОЛАТИ ВА РИВОЖЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Бугунги кунда мамлакатимизда сиёсий партиялар ва жамоат бирлашмаларини ривожлантиришда босқичма-босқич, тизимли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, мавжуд сиёсий партиялар ўртасидаги соғлом рақобат нафақат фракциялараро кураш асосида парламент- да, балки дастурий мақсадларини амалга ошириш жараёнида ҳам фаоллашиб бор- моқда. Бу эса ўз навбатида партия на- шрларининг сиёсий кураш майдонига айла- нишига олиб келади. Ҳўш, бугунги кунда партия нашрларида мазкур жараёнлар қай даражада ўз аксини топмоқда?

4-бет

ДЕПУТАТ МИНБАРИ

Фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг асосий бўғи- ни бўлган фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари роли ҳамда ваколатларини кучайтириш мамлакатимиз тараққиётида устувор йўналишлардан биридир. Шу боис давлатимизда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органла- ри фаолиятини тартибга соладиган тегишли ҳуқуқий асослар яратилган.

Маҳалла

ЖАМИЯТНИНГ АСОСИ ВА ТАЯНЧИ

Уларга асосан ўзини ўзи бошқариш — фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунлари билан кафолатланган, ўз манфаатлари, ривожланишнинг тарихий хусусиятлари, шунингдек, миллий ва маънавий қадриятлар, маҳаллий урф-одат ва анъаналардан келиб чиққан ҳолда маҳаллий аҳа- миётга молик масалаларни ҳал қилиш борасида мустақил фаолият олиб

борадиган тизимдир. Бу тизимда, шубҳасиз, маҳалла институти алоҳи- да ўрин эгаллайди.

Маҳалла ўзини ўзи бошқарувчи ижтимоий институтнинг ноёб шак- ли сифатида қадимдан мавжуд бўлган. Бинобарин маҳалла руҳи халқимизнинг яшаш тарзи билан уй-ғунлашиб кетган.

4-бет

УНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА ОАВ КАНДАЙ ҶУРИН ТУТАДИ?

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Давра сўҳбатда парламент ва ОАВ ҳамкорлигини кенгайтириш хусусан, парламент фаолияти, қабул қилинган қонунлар ижроси юзасидан парламент назоратини амалга ошириш жараёнларидан кенг жамоатчиликни тезкор, ҳолис ва тўғри хабардор қилишда ОАВнинг ўрни ҳамда масъу-

Гулбаҳор УМУРЗОҚОВА,
“Milliy tiklanish” мухбири

ТАРФИБОТ

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий Кенгаши «Ёшлар қаноти» Ўзбекистон Экологик ҳаракати билан ҳамкорликда «Экология ва ёшлар» мавзусида давра суҳбати ўтказди.

КУЧЛАР ХАМ БИРЛАШАДИ

Аброр УМАРҚУЛОВ,
“**Milliy tiklanish**” мухбири

Маъруза чоғида У.Жалмоенов Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан амалга оширилаётган Орол денгизини салбий оқибатлари таъсирини юмшатишга қаратилган лойиҳалар ҳусусида алоҳида тўхталиб ўтди.

Шунингдек, парламент қўйи палатаси Экоҳаракат ғуруҳи аъзоси Ойбек Мамараҳимов минтақадаги экологик таҳдидлар тўғрисида иштирокичиларга тушунириш берди. Жум-

Шахноза АЛИХОНОВА,
Ўзбекистон Экологик ҳаракати
"Ёшлар қаноти" фаоли
— Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ёшлари билан ҳамкорлигимиз бошланаётган экан, демак, Экоҳаракатнинг сафи янада кенгайди, деса ҳам бўлади. Оддий қилиб айтганда, Экоҳаракат ҳамда партия ёшларининг бир ҳисри бир донадан дарахт экса қанча бўлади? Сувдан тўғри ва унумли фойдаланиш ҳақида тенгқурларимизга бериладими тушунириш берилса-чи? Демак, бу икки ташкилотнинг "қанот"лари бирлашиб жуфт бўлса, албатта қутилган мақсадга эришамиз.

УНГА БЕФАРҚ БЎЛМАСЛИК ҲАММАМИЗНИНГ БУРЧИМИЗДИР

Мамлакатимизда фуқароларнинг қулай табиий атроф-муҳит шароитида яшаши, ҳайвонот ва ўсимлик дунёсини асраб-авайлаш, яъни табиий ресурслардан оқилона ва самарали фойдаланиш бугунги куннинг долзарб масалаларидан биридир. Бу борада кенг жамоатчиликнинг экологик маданиятини шакллантириш ва ривожлантириш муҳим аҳамият касб этади.

ротехник иншоотларига қўйиладиган экологик талаблар ҳақида маълумот беришди.

Тадбирда ёшлар томонидан “Экология, бу, она табият ва унга беварқ бўлмаслик – ҳаммамининг бурчимиздир” шiori илгари сурилди. ЎЗМТДТ Тошкент шаҳар кенгаши “Ёшлар қаноти” фаоли Наргизага Юнусова “Сув ҳаёт манбаи” мавзусида ўзи чизган суратларини иштирокчилар ҳужмида ҳавола қилар экан жумладан шундай деди: – Сув ҳаёт манбаи экан уни асраб-авайлаш

Гулнисо САЙДАЛИЕВА

ЎЗМТДП ХАЁТИ

МУВАФФАҚИЯТГА
ЮТУҚЛАРНИ
ЭЪТИРОФ ЭТИШ
БИЛАН ЭМАС,
КАМЧИЛИКЛАРНИ
БАРТАРАФ ЭТИШ
ОРҚАЛИ ЭРИШИЛИШИ
АЛОХИДАТАЪКИДЛАНДИ

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Йиғилиш сўнггида кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул килинди.

**ЎзМТДП
хизмати**

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ СЕМИНАРДА МУХОКАМА КИЛИНДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитасининг “Таълим сифатини ошириш бўйича меъёрий-ҳуқуқий базани такомиллаштириш: муаммо ва ечимлар” мавзусида навбатдаги илмий-амалий семинари бўлиб ўтди.

Тадбир якунида муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар ва тавсиялар қабул килинди.

Камолиддин ҲОТАМОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

Таъкидлаш лозимки, таълим сифати-
ни ошириш, соҳагинг меъёрий-ҳуқуқий
базасини янада тақомиллаштириш,
таълим муассасаларини яхши авлод
дарсликлари билан таъминлаш ва
таълим-тарбия самарадорлигини янада
яхшилаш бугунги куннинг долзарб
масалаларидан биридир. Шу боис
таъдбирда асосий эътибор таълим
муассасаларини ўқув қўлланмалари,

ТАДБИР

Биз бугун ҳаётга кириб келаётган навқирон ўғил-қизларимизнинг очиқ чехрасига, ақл-заковатига, ҳаракат ва интилишларига боқиб, уларнинг юртимизда ҳеч кимдан кам бўлмайдиган янги ҳаёт, янги жамият қуришга қодир эканига ишонч ҳосил қиламиз.

Уларнинг ана шундай эзгу мақсадга эришиш йўлида чиндан ҳам ҳал қилувчи кучга айланиб бораётганини кўриб, беихтиёр барчамизнинг кўнглимиз ғурурга тўлади, тоғдек кўтарилади.

Бугун мана шу муҳташам майдонда, Алишер Навоий бобомизнинг муборак сиймоси қад ростлаган шу азим боғда тўпланган, юзида, кўзида қатъият ва шижоат порлаб турган сиз, азиз ёшларимизга қарата айтмоқчиман: Ҳеч қачон бўш келманглар, болаларим, эртанги кун бизники, марра бизники.

Ислом КАРИМОВ

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг Наманган вилояти кенгаши «Ёшлар қаноти»нинг фаоллари ва партияга аъзо бўлган барча йигит-қизлар муҳтарам Юртбошимизнинг «Эртанги кун бизники, марра бизники» деган ана шу пурмаъно сўзларини ўзларига шior қилиб олишган. Дарҳақиқат, наманганлик ёшлар ҳам бугун жамиятимизда барча соҳаларда кечаётган туб ислохотларга, янгиланиш жараёнларига ўз билим ва салоҳиятлари билан муносиб ҳиссаларини қўшиб келишмоқда.

Биргина мисол. Наманганлик спортчи ёшлар ўтган йили республика ва халқаро миқёсдаги мусобақаларда 230 та олтин, 229 та кумуш ва 250 тадан зиёд бронза медалларини қўлга киритишди. Ёхуд ёш авлоднинг интеллектуал салоҳиятини оширишга қаратилган турли фан олимпиадаларию кўрик-танловлар дейсизми, миллий хунармандчилик ёки касб-хўна сирларини пухта эгаллашми, санъат, ижод ва ишлаб чиқариш жабҳаларими, барча-барчасида уларнинг интилишлари, изланувчан ва ташаббускорликларини кўриб, эртанги келажгимиз ворислари аждодларига муносиб авлодлар сифатида камол топа-

Намангон шахридин кетсам,
мени йўқлар кишим борму,
Ғариблик шахрида юрсам,
мени йўқлар кишим борму.
Қани қавму қариндошим,
бу йўлда бўлса йўлдошим,
Кўзимдин оқизиб ёшим,
мени йўқлар кишим борму.

Шукрим, истиклол шарофати билан шоир каби юзлаб улуг аждодларимизнинг муқаддас хотиралари абадийлаштирилиб, бобокалонларимиз қолдирган бой маънавий ва маданий меросни асраб-авайлаш, қадрига етиш, эъзозлаш, ўқиб-ўрганиш, фахру ифтихор билан бутун дунёга кўз-кўз қилиш бахтига мушарраф бўлдик.

Форум иштирокчилари ҳам миллий аъёналаримизга кўра, Наманган шахридаги Бобораҳим Машраб номидаги маданият ва истироҳат боғида карнай-сурнай садолари остида кутиб олинди. Уларга нон ва туз тўтилиб, юртимиз тинчлиги, ҳаётимиз фаровонлиги учун тилаклар билдирилди.

Меҳмонлар мазкур боғдаги Бобораҳим Машраб ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйишди. Улар шоир хотирасини ёд айлаб, ўзбек мумтоз адабиёти равақига

ётганликларидан қалбнингизда ажиб бир қониқиш ҳиссини туясиз.

Яқинда Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий Кенгаши ва Наманган вилояти кенгаши «Ёшлар қаноти» ташаббуси билан Наманган ва Чуст шаҳарларида бўлиб ўтган «Баркамол авлод йили»га бағишланган ёшлар форуми ҳам юқоридаги фикрларимизнинг амалдаги яна бир тасдиғи бўлди.

Унда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзМТДП фракцияси аъзолари, маҳаллий кенгашлар депутатлари, партиянинг Марказий Кенгаши ҳамда Фарғона, Андижон, Наманган вилоятлари кенгашлари аъзолари, «Ёшлар қаноти» фаоллари оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этдилар.

Мазкур форум ўз олдига «Баркамол авлод йили» Давлат дастури ҳамда Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси дастурий вазифалари, шунингдек, сайловолди Ҳаракат дастурига ҳамоханг тарзда ёшларни бугунги ислохотлар жараёнидаги фаоллигини янада ошириш, уларни ташаббускорликка ундаш, иқтидорли, изланувчан ёшларни қўллаб-қувватлаш ҳамда рағбатлантиришни мақсад қилиб қўйган.

Машраб меросига эҳтиром

Наманганлик оташнафас шоир Бобораҳим Машраб ўз даврида нола-афгон чекиб, шундай сатрларни битган эди:

қўшган улкан ҳиссасини эътироф этишди. Шоирнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган адабий мусикали композиция, унинг ғазаллари билан ижро этилган кўшиқлар барчага манзур бўлди. Қисқаси, бу ерга ташриф буюрганлар шу кун Бобораҳим Машраб тимсолида барча аждодларимиз руҳини шод айлашди.

Саъй-ҳаракатларимиз мақсадларимиз рўёбига хизмат қилсин

Бугунги кунда мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли яратувчилик, яшнатувчилик ва бунёдкорона ислохотларга ҳамоханг тарзда Наманган вилоятининг шахару қишлоқлари жамоли ҳам тубдан ўзгариб, тобора кўркам қиёфа касб этиб бормоқда. Гуллар шахрининг қай бир гўшасига борманг, озов ва обод юрт барпо этиш, эл маъмурчилиги, халқ фаровонлигини янада оширишга қаратилган савобли саъй-ҳаракатларнинг гувоҳи бўласиз. Албатта, бу улугвор ўзгаришлар, самарали ислохотлар, тўқин ва файзли ҳаёт ёшларнинг эртанги кунини, бахту иқболи учундир. Зеро, ўз келажаги ва тараққиётини уйлаган давлат, халқ борки, ёшларнинг эртанги истикболига юсак аҳамият қаратиши шубҳасиз. Шу боис ҳам мамлакатимизда ёшларга кўрсатилаётган ўзига хос эътибор ва ғамхўрлик давлат сиёсати даражасига кўтарилган.

ПАРТИЯ ҲАЁТИ

Жорий йилнинг «Баркамол авлод йили» деб эълон қилинишида ҳам бунинг яққол ифодасини кўриш мумкин. Муҳтарам Юртбошимиз Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 17 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаларида таъкидлаганларидек: «Хар қайси давлат, хар қайси миллат аввало ўз фарзандлари қиёфасида, униб-ўсиб келаётган ёш авлод тимсолида шу халққа хос хусусият ва фазилатларни намоён этадиган, унинг азалий орзу-интилишларини рўёбга чиқарадиган буюк кучни кўради».

Бинобарин, «Баркамол авлод йили» Давлат дастурида белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун мамлакатимиз бўйича 7,89 триллион сўм ва 165,4 миллион АҚШ доллари миқдорида маблағ сарфлаш кўзда тутилганининг ўзиёқ ёшлар ҳаётига жуда катта эътибор қаратилаётганлигини аниқлаш мумкин.

ча вилоятларида кўтаринки руҳда ўтаётган бу каби форумлар ҳам ана шундай мақсадларимиз рўёбига қаратилган.

Шундан сўнг байрамона безатилган сахнада Ватан, ёшлик, дўстлик, тинчликни улугловчи шеър ва кўшиқлар айтилиб, рақслар, турли қизиқарли саҳна кўринишлари намоиш этилди. Айниқса, «Истиклол ғунчалари» рақс дастаси болажонлари, бир қатор кўрик-танловлар ғолиблари, «Шов-шув» кувноқлар ва зукколар жамоаси, «Шаддо қизлар» гуруҳи ҳамда иқти-

гуруҳи фахрий ёрлиқ ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар.

Эртанги кун бизники, марра бизники

НАМАНГАНДА «БАРКАМОЛ АВЛОД ЙИЛИ»ГА БАҒИШЛАНГАН ЁШЛАР ФОРУМИ БЎЛИБ ЎТДИ

нинг англатиб турибди.

Давлат дастури ёш авлоднинг ижодий ва интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқариш, илм-фанни янада тараққий эттириш, истеъдодли ёшларни илмий фаолиятга фаолроқ жалб этиш учун имкониятлар яратиш, ёш оилаларга ғамхўрлик, ўсиб келаётган авлоднинг маънавий ва жисмоний тарбияси, хар тарафлама етук камоли билан боғлиқ долзарб масалаларни ўзида мужассам этганки, булар бевосита партияимизнинг мақсад-муддаоларига мос ва хосдир.

Наманганда ўтказилган ёшлар форуми ҳам «Миллий тикланиш» демократик партиясининг ана шу каби улугвор вазифаларни амалга ошириш борасидаги қадамларидан бири бўлди. Хусусан, тадбир доирасида Наманган шахридаги Олимпия заҳиралари спорт коллежиди ЎзМТДПнинг вилоятдаги шахар ва туман кенгашлари, касб-хўна коллежлари томонидан «Баркамол авлод – Ватан келажаги» номили кўргазма ташкил этилди. Уни кўздан кечирган меҳмонлар наманганлик ёш иқтидорли расомлар, хунармандлар, тикувчилар, косиблар, дизайнерлар, зардўзлар ижодига мансуб асарлар, қўл меҳнати билан ясалган турли буюмларга муносиб баҳо бердилар.

Шундан сўнг коллежнинг анжуманлар залида ЎзМТДП Наманган вилояти кенгаши Ижроия Қўмитаси «Ёшлар қаноти» аъзолари томонидан тайёрланган «Эртанги кун бизники, марра бизники» деб номланган шоу-дастур намоиш этилди.

Дастурни Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, ЎзМТДП фракцияси раҳбари Улуғбек Муҳаммадиев табрик сўзи билан очди.

– Бизнинг Ватанимиз ўз ақл-заковати ила дунёни лол айлаган буюк даҳолар дидори, – дея таъкидлади у. – Биргина Фарғона водийсини олайлик. Бу замин ҳам улуг мутафаккир аждодларимизга бешик бўлган, муқаддас қадамжоларга бой ўлка. Наманганда Нодим Намангоний, Бобораҳим Машраб сингари шоирлар, Мулла Бозор Охунд, Мавлоно Лутфуллоҳ каби алломалар яшаб ўтган бўлса, Фарғона Аҳмад ал Фарғоний, Бурхониддин Марғиновий сингари мутафаккирларни, Андижон Заҳриддин Муҳаммад Бобурдек етук саркарда, шох ва шоир, давлат ва жамоат арбобини, Нодирабегимдек нафис ғазаллар битган муҳтарам эотларни камолга етказган табаррук диёрдир. Уларнинг муносиб ворислари саналган уч вилоят ёшларининг бугунги шахду шижоатлари ҳам ўзгача. Шу боис форумнинг бу ерда ўтаётгани алоҳида аҳамиятга, мазмун-моҳиятга эга. Зеро, партияимиз ёшлар камолига эътиборини ўзининг ижтимоий соҳадаги сиёсатининг устувор йўналишларидан бири, деб ҳисоблайди. Биз ўз Ватанини жону дилидан севган, унинг учун фидойи бўла оладиган, миллий-маънавий қадриятларимиз, урф-одат ва аъёналаримизни ҳурмат қилувчи, асраб-авайловчи ёшларни мамлакатимизни модернизация қилиш ва янгиллаш, ҳукукий демократик давлат, эркин фуқаролик жамиятини барпо этиш йўлида бошлаган эзгу ишларимизнинг давомчилари, етакчи куч сифатида кўраимиз. ЎзМТДП «Ёшлар қаноти» ташаббуси билан республикамизнинг бар-

дорли ёшларнинг чиқишлари ҳаммага завқ бағишлади.

Таниқли шоира Рислиғой Хотамовани томошабинлар гулдурас қарсақлар билан қарши олишди. Шоиранинг ижод намуналаридан ўқиган шеърлари қатнашчиларда ёркин таассурот қолдирган бўлса, ажаб эмас.

Шоу-дастур давомида ЎзМТДПнинг фаол аъзоси, «Ягонасан, муқаддас Ватан» республика кўрик-танлови ва «Нихол» мукофоти вилоят босқичи ғолиби, ёш хонанда Одил Ёқубовнинг Ватан ёшлари ва она Ўзбекистонни мадҳ этувчи кўшиқлари, «Янги авлод», «Келажақ овози» танловлари совриндорлари Икромжон Ўсанов, Нафиса Ҳакимова, Фотима ва Зухра Адхаммирзаевалар куйлаган мумтоз ва эстрада йўналишидаги кўшиқлар, Гўзал Мадаминава ижросидаги рақслар, шунингдек, фарғоналик ва андижонлик ёшларнинг қизиқарли чиқишлари барчага бирдек манзур бўлди.

Тадбирда сўзга чиққан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Шухрат Деҳқонов бугунги ёшлар форуми мамлакатимизнинг миллий манфаатларини ус-

тувор йўналиш сифатида белгилаб, ана шу мақсад-муддаоларни рўёбга чиқариш йўлида сиёсий майдонга чиққан «Миллий тикланиш» демократик партиясининг ёшларга бўлган юсак эътиборидан далолат эканини эътироф этди ва анжуманни ташкил этишда амалий ёрдам кўрсатган ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитаси ҳамда Наманган вилояти ҳокимлиги раҳбариятига миннатдорчилик билдирди.

Шундан сўнг форумнинг «Устоз ва шогирд: аъёналар этади давом» кўрик-танлови доирасида ўтказилган миллий хунармандчилик маҳсулотлари кўргазмаси ғолиблари – Чортоқ педагогика коллежи, Наманган юридик коллежи, Наманган шахар «Дўстлик» академик лицейи жамоалари, шунингдек, форумда фол иштирок этган ЎзМТДП Наманган, Андижон, Фарғона вилоятлари кенгашлари «Ёшлар қаноти» фаолларидан бир

Ёшлар сайли

Чуст шахри азалдан таниқли шоирлар, олим уфозлар, алломалар юрти ҳисобланади. Машхур Чуст дўпписию пичоқлари, қолаверса, бу ерда жойлашган тарихий обидалар, муқаддас қадамжолар шахарнинг нафақат водийда, балки республикамизда қадимдан миллий хунармандчилик ва маданият марказларидан бири бўлганидан далолатдир. Чустда миллатимиз рамзи саналмиш халқ амалий санъати намуналари, хунармандчилик буюмлари ва бошқа қўллаб осори-атикалар ҳали-ҳануз сақланиб, эъзозланиб келинмоқда. Шу боис, мазкур шахар ёшларнинг сеvimли масканларидан бирига айланган.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг асосий вазифаларидан бири ҳам ёшларни миллий қадриятларимизга муносиб тарзда тарбиялаш, уларда урф-одатларимиз, аъёналаримизга бўлган ҳурматни шакллантиришдан иборатдир. Шунинг учун ҳам форум тантаналари Чуст шахридаги Мавлоно Лутфуллоҳ номили доврғи бутун мамлакатга таралган Маданият ва истироҳат боғида ташкил этилган ёшлар сайлига улашиб кетди.

Меҳмонлар дастлаб бу ердаги музейга ташриф буюриб, чустлик алломаларнинг ҳаёти ва ижодига мансуб нодир қўлёзмалар, китоблар ҳамда шахар тарихига оид кўргазмалар билан танишдилар.

Чустлик хунармандлар, айниқса, моҳир дўппидўзлар ва пичоқчи усталарнинг кўргазмалари, дорбозлик ва бошқа миллий спорт ўйинлари намоиши сайлга ўзгача файз бағишлади. Меҳмонлар сўлим ва кўркам боғ бўйлаб сайр қилиш экан, юртимизнинг бетакрор табияти, гўзал ва фусункор гўшалари борлигиндан фахрланиб, шундай мафтункор юрда яшаётганликларига шукроналар айтишди.

Ёшларни ватанпарварлик, миллий ғояга содиқлик руҳида тарбиялаш, уларда миллий ғурурни уйғотиш, замонавий билим ва касб-кор эгаллашга бўлган интилишларини рағбатлантириш, турли ёт ғоя ва

Баҳодир МҲМИНОВ,
Исломбек ҚУТФИТДИНОВ,
Орифжон ЖҲРАЕВ,
ЎзМТДП Наманган
вилоят кенгаши
«Ёшлар қаноти»
фаоллари

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ

САНА

Қадр топган қадрият

ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ МУСТАҚИЛЛИК
ДАВРИНИНГ ЯНГИ ҚАДРИЯТИ СИФАТИДА ХАЛҚ ҚАЛБИ
ВА ОНГИДАН МУСТАҲҚАМ ЎРИН ОЛДИ

Исмаи ХУДОЁЕВ

Куни кеча икки танишимни келаётган шанба ва якшанбада бир тадбирда иштирок этишлари учун таклиф қилдим. Қарангки, ҳар иккаласи ҳам келаётган дам олиш кунлари шаҳарда бўлмасликларини, Хотира ва қадрлаш куни қишлоқлариға кетишлари, ўтганларининг қабрларини зиёрат қилиб, қон-қариндошлари ҳолаҳволидан хабар олиб қайтишларини режалаштирганликларини айтишди. Шунда туйқусдан миямга яшиндек бир фикр келди. Демак, Хотира ва қадрлаш куни қисқа муддат ичида ўзининг туб ва янгича моҳияти билан одамларимиз қалби ва онгига сингиб улғурибди. У аллақачон янги даврнинг янги қадриятига айланибди. Одамлар унинг эзгу моҳиятини англаб, турмуш тарзига сингдириб бўлибди...

Одатда, бирор янги воқеалик бўладими, одат ёки анъана бўладими халқ онги ва турмуш тарзига батамом сингиб кетиши учун йиллар, баъзан асрлар керак бўлади. Шунда ҳам унинг халқ ҳаёти ва хотирасида қанчалик умргазоронлик қилиши даргумонлигича қолади: халқ уни қабул қилиши ва қабул қилмаслиги мумкин. У агар халқчил бўлса, халқнинг тилида ва дилидагисини ўзида ифодадалай олса яшайди.

Қадимий миллий урф-одат ва анъаналаримиз халқнинг тилидаги ва дилидагисини ўзида тўла мужассам эта олгани учун ҳам неча-неча асрлар, неча-неча тўсиқ ва зулматлар гирдобидан эсон-омон ўтиб, яшаб ва ёшариб келмоқда.

Хотира ва қадрлаш кунини ҳам том маънодаги янги ва умрибоқий қадрият, деб аташ мумкин. Президентимиз маълум ва машҳур бўлган сана - 9 майга янгича ном, буткул янгича маъно ва мазмун бағишлаганларида айна шу улғу мақсадни назарда тутган эдилар.

Шу туйғайли 9 май буткул ўзгача маъно ва мазмун касб эта бошлади. Унинг моҳияти, мақсад-муддаси буткул янгиланди. Энг муҳими, бу халқнинг тилидаги ва дилидагисини билан жуда мос ва ҳамоҳанг тушди.

9 майнинг маъно ва мазмун доираси кенгайди. У миллий руҳиятимиз – азалий урф-одатларимиз, анъаналаримиз билан уйғунлашиб кета олди. Халқ тилига ва дилига яқин бўлгани учун ҳам қисқа муддат ичида одамлар турмуш тарзига сингиб кетди, миллатимизнинг янги қадрияти ва анъанасига айланди.

Президентимиз ташаббуси билан буткул янгича қиёфа ва мазмундаги Мотамсаро она ҳайкалининг бунёд этилиши, янгича кўриниш ва мазмундаги хотира майдонларининг

очирилиши, узоқ ва машаққатли меҳнат маҳсули бўлган хотира китобларини ҳар бир туман, вилоят ва мамлакат миқёсида шаклланиши 9 майни халқ қалби ва онгида буткул янгича маъно ва мазмунда ифодаланиши ва мустаҳкам ўрин олишида бебаҳо восита вазиғасини ўтади. Пухта ва изчил режалаштирилган ва ўйланган, босқичма-босқич амалга оширилган ана шундай тадбирлар қисқа муддат ичида ўз самарасини берди: 9 май – Хотира ва Қадрлаш куни мустақиллик даврининг янги қадрияти сифатида халқ қалби, онги ва турмуш тарзидан мустаҳкам ўрин эгаллади.

Галдаги вазиға уни халқимиз, айниқса, фарзандларимиз қалби ва онгига янада кенг, янада янгича маъно ва мазмунда чуқур сингдириш, умрбоқийлигини таъминлашдир. Зеро, вақт ўтгани сайин одамлар онги ва тафаккури ҳам ўзгариб, янгиланиб боради. Мустақиллик даври маҳсули бўлган Хотира ва Қадрлаш куни ҳам асрлар синовидан ўтиб, ўлмас миллий қадрият сифатида авлодларимиз қалби ва онгидан янада мустаҳкам ўрин олиши, умрбоқий маъно ва мазмун касб этиши, шубҳасиз. Бу, албатта, ўз-ўзича амалга ошмайди. Мазкур жараёнда, айниқса, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси пешқадам бўлмоғи лозим бўлади.

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Маҳалла зиммасида қонунлар ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, шунингдек, ўз қарорларининг ижро этилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга оширишни ташкил этишдан тортиб, ҳудудда ижтимоий ҳимояни амалга ошириш, тўй ва

пули белгиланади. Ушбу қарор ижросини аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ва меҳнат бандлик бошқармаси назорат қилади.

Ҳозирда давлат ҳокимияти органларининг бир қатор ваколат ва вазиғалари, жумладан, ижтимоий масалаларни ҳал қилиш, коммунал ҳўжалик ва ободонлаштириш ишлари, одамларни иш билан таъминлашни ташкил

Маҳалла ўзаро ҳамкорлик ҳамда ижтимоий кўмаклашувнинг таъсирчан механизми сифатида муҳтожларга ёрдам бериш, ижтимоий ҳимоянинг энг содда, самарали ва очик воситаси ҳисобланади. Ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларни иқтисодий, маънавий кўллаб-қувватлаш учун эса маҳаллаларда ўзига хос демократия мактаби яратилган.

Ушбу демократия мактабини Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси ўзбек халқининг менталитети, анъаналари, маданий хусусиятлари, руҳияти билан унинг манфаатларини уйғунлаштирувчи турмуш тарзи сифатида эътироф этади. Шу маънода партия маҳаллани жамоа руҳида яшаш орқали аҳоли манфаатларини умуммиллат манфаатлари билан уйғунлаштирувчи ижтимоий макон деб ҳисоблайди.

бошқа маросимларни ўтказиш бўйича тавсиялар бериш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва ободонлаштириш, ижтимоий масалаларининг ҳолати юзасидан ўз ваколат доирасида бошқарув тизими идораларининг маълумотларига эга бўлиш, уларни фуқароларга етказиш ҳамда амалга ошириш каби кўллаб вазиғалар бор. Шу маънода маҳалла давлат билан аҳоли манфаатларини уйғунлаштирувчи муҳим институт вазиғасини ўтаб келмоқда.

Маҳалла ўзаро ҳамкорлик ҳамда ижтимоий кўмаклашувнинг таъсирчан механизми сифатида муҳтожларга ёрдам бериш, ижтимоий ҳимоянинг энг содда, самарали ва очик воситаси ҳисобланади. Ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларни иқтисодий, маънавий кўллаб-қувватлаш учун эса маҳаллаларда ўзига хос демократия мактаби яратилган.

Ушбу демократия мактабини Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси ўзбек халқининг менталитети, анъаналари, маданий хусусиятлари, руҳияти билан унинг манфаатларини уйғунлаштирувчи турмуш тарзи сифатида эътироф этади. Шу маънода партия маҳаллани жамоа руҳида яшаш орқали аҳоли манфаатларини умуммиллат манфаатлари билан уйғунлаштирувчи ижтимоий макон деб ҳисоблайди.

Бироқ бугун маҳалла ўз ҳудуди доирасидаги аҳоли манфаатларини тўлароқ намоён этиши учун унинг ҳуқуқлари ва ваколатларини янада кенгайтириш зарур. Шу боис Президентимиз Ислам Каримов 2010 йил 27 январдаги Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида «Маҳалла фаолиятининг ҳуқуқий базасини такомиллаштириш, унинг самарали фаолият юритиш механизми ва ваколатларини кенгайтириш бундан кейин ҳам бизнинг устувор вазиғамиз бўлиб қолади», деб алоҳида таъкидлади.

Дарҳақиқат, маҳалланинг жамиятдаги ижтимоий ўрни ва аҳамияти тобора ортиб боргани сари унинг зиммасидаги масъулият ҳам ошиб бормоқда.

Маълумки, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида давлат бюджетдан маҳалла фуқаролар йиғинидаги комиссия қарорига асосан икки ёшгача бўлган болаларга нафақа

ДЕПУТАТ МИНБАРИ

Маҳалла

ЖАМИЯТНИНГ АСОСИ ВА ТАЯНЧИ

Маҳалла фуқаролар йиғинларининг ваколатларини кенгайтириш, бу орқали маҳаллани аҳолига янада яқинлаштиришга ҳамда бошқарув идоралари устидан жамоатчилик назорати ўрнатиш учун асос бўлади. Ўртбошимиз Ислам Каримов айтганларидек, «Бошқарув идоралари фаолияти устидан жамоатчилик назоратини ўрнатишда маҳалланинг вазиғаларини кенгайтириб бориш, давлат ижтимоий дастурларининг ҳаётга татбиқ этилиши бўйича жойларда амалга оширилаётган ишлардан жамоатчиликни кенг ҳабардор қилиш мақсадида давлат органларининг фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш идоралари билан мустаҳкам ҳамкорлигини таъминлаш бундан буён ҳам доимий эътиборимизда бўлиши керак».

этишда фаол иштирок этиш, амалий ёрдам кўрсатиш, аҳоли манфаатларини ҳимоя қилиш каби ваколатлар фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, хусусан маҳаллаларга берилган.

Ўртбошимиз Ислам Каримов айтганларидек: «Фуқаролик жамияти институтлари, жумладан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг жамият ва давлат қурилиши тизимидаги ҳуқуқ ҳамда ваколатларини кенгайтиришга қаратилган қонунчиликни такомиллаштириш масаласи устувор йўналишга айланиши зарур».

Дарҳақиқат, фуқароларни ўзини ўзи бошқариш органлари, хусусан, маҳалланинг давлат қурилиши тизимидаги ҳуқуқ ва ваколатларини кенгайтиришга қаратилган қонунчиликни янада такомиллаштириш давр талаби. Зеро, маҳалла маҳаллий давлат бошқарув тизими идоралари мансабдор шахсларини белгиланган муддатларда ўз йиғилишларига таклиф қилиб, ҳудудда ижтимоий ва давлат дастурларини амалга оширилиши, маҳалла ҳудуди доирасидаги мавжуд муаммолар ечими бўйича улар томонидан қилинаётган ишлар юзасидан ахборот олишга ҳақли. Ўз навбатида ҳар бир маҳалла бошқарув тизими давлат идораларига ўзларига берилган топшириқлар ижроси юзасидан ҳисобот бериб туришлари тақозо

этилади. Бу бир томондан маҳалланинг ҳокимият идоралари устидан ўзига хос жамоатчилик назорати вазиғасини ўтаса, иккинчи томондан давлат аҳамиятига молик масалаларни ўзини ўзи бошқариш органлари – маҳаллаларда қандай тарзда амалга оширилаётгани юзасидан ҳисобот берилади. Қолаверса, режа асосида ўтказиладиган бундай ҳисобот йиғилишлари маҳалла оқсоқоллари билан давлат бошқарув органлари ўртасидаги муносабатларни янада яқинлаштиради ва ўзига хос машварат ҳисобланади.

Маҳалла фуқаролар йиғинларининг ваколатларини кенгайтириш, бу орқали маҳаллани аҳолига янада яқинлаштиришга ҳамда бошқарув идоралари устидан жамоатчилик назорати ўрнатиш учун асос бўлади. Ўртбошимиз Ислам Каримов айтганларидек, «Бошқарув идоралари фаолияти устидан жамоатчилик назоратини ўрнатишда маҳалланинг вазиғаларини кенгайтириб бориш, давлат ижтимоий дастурларининг ҳаётга татбиқ этилиши бўйича жойларда амалга оширилаётган ишлардан жамоатчиликни кенг

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Фуқаролик жамиятини ўрганиш институтида бўлиб ўтган «Ўзбекистонда партия нашрларининг бугунги ҳолати ва ривожланиш истиқболлари» мавзусидаги давра суҳбати ана шу масалаларга бағишланди. Унда сиёсий партияларнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракциялари аъзолари, партия газеталари ижодий ходимлари, етакчи олим ва мутахассислар ҳамда медиа соҳасининг экспертлари иштирок этди.

Йиғилишда дастлаб, жорий йил бошидан ҳозирги кунгача барча сиёсий партия нашрларида эълон қилинган материаллар таҳлили кўриб чиқилди. Унда материалларнинг географик ва ҳудудий қамраб олиниши, жанрлар бўйича хилма-хиллик, мавзулар йўналиши, партия позицияси ва гоёвий-тарғиботни қамраб олиши, га-зетхон аудиториясига таъсирнинг самарадорлиги, журналистнинг мавзунини ёритишдаги маҳорати, газета майдонидан

мақсадли фойдаланиш ва босма маҳсулотнинг дизайни, нашрнинг интернетдаги электрон шаклининг ҳолати юзасидан экспертлар хулосалари эълон қилинди.

Давра суҳбатида юқоридаги масалалар юзасидан мушоҳада юритилар экан, партия нашрларида сўнгги пайларда кўппартиявийлик тизими ва парламентаризм масалаларига бағишланган мақолалар сон ва сифат жиҳатдан ошганлиги таъкидланди.

Шу ўринда айтиб ўтиш жоизки, Президентимиз Ислам Каримов Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисида сўзлаган маърузасида партиявий нашрларни партиялараро қизгин баҳо-мунозаралар минбарига айлантириш зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтган эдилар. Йиғилишда ҳақли танқид этилганидек, бугун партиявий нашрларда сиёсий партияларнинг жамиятдаги демократик ўзгаришлар, мамлакатни модернизация қилиш, парламентдаги қонун ижодкорлигини, фракциялараро рақобат жараёни, партия электорати

Партия нашрлари

УЛАРНИНГ БУГУНГИ ҲОЛАТИ ВА
РИВОЖЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

муаммолари ва уларни ҳал этишнинг амалий ечимини сифатли ва тўлақонли ёритишда қатор камчиликлар кўзга ташланади. Бошқа сиёсий партиялар фаолияти, ижтимоий-сиёсий жараёнларда илгари сураётган позициясига муносабат деярли кузатилмайди. Йиғилишда шу ҳақда сўз борар экан, бу жараёнга партиянинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси, халқ депутатлари маҳаллий кенгаешлардаги партия депутатлик гуруҳлари аъзоларини партия нашрларида чиқишлар орқали жалб қилиш самарали натижалар бериши таъкидланди.

Семинарда айрим партиялар вакиллари партия нашрларида ўтган уч ой давомида эълон қилинган материаллар сонига ургу беришга, ҳаракат

қилишди. ЎЗМТДП вакили эса сон эмас, сифат муҳимлигига эътибор қаратиб, материаллар сони бўйича келтирилган рақамлар анчайин чалкаш эканлигини айтиб ўтди.

Бундан ташқари сиёсий партия нашрларининг моддий техник базасини мустаҳкамлаш, партия ҳаёти, фракция ва парламент фаолиятини ёритаётган журналистлар малакасини мунтазам ошириб бориш учун Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти қошида доимий ишловчи махсус ўқув курсини ташкил этиш ва машғулотларга назарий олимлар билан бирга тажрибали журналистларни жалб этиш борасида бир қатор таклифлар билдирилди.

К.ХОТАМОВ,
«Milliy tiklanish»
муҳбири

МАЪНАВИЯТ

МУАММО, ТАҲЛИЛ, ЕЧИМ

Хар бир ота-она ўз фарзанди нимани хоҳлаётгани, қандай мультфильм ёки кино кўраётгани билан қизиқиши керак. Бунга ҳамоҳанг тарзда мутахассислар мурғак болажонларнинг хоҳиши, ҳиссиётларига мос тарбиявий, мафкуравий мультфильмлар яратиши давр талабига айланмоқда.

Бугунги мультфильмлар

ФАРЗАНДЛАРИМИЗНИ ЕТУК ИНСОН ҚИЛИБ
ТАРБИЯЛАШГА ХИЗМАТ ҚИЛСИН

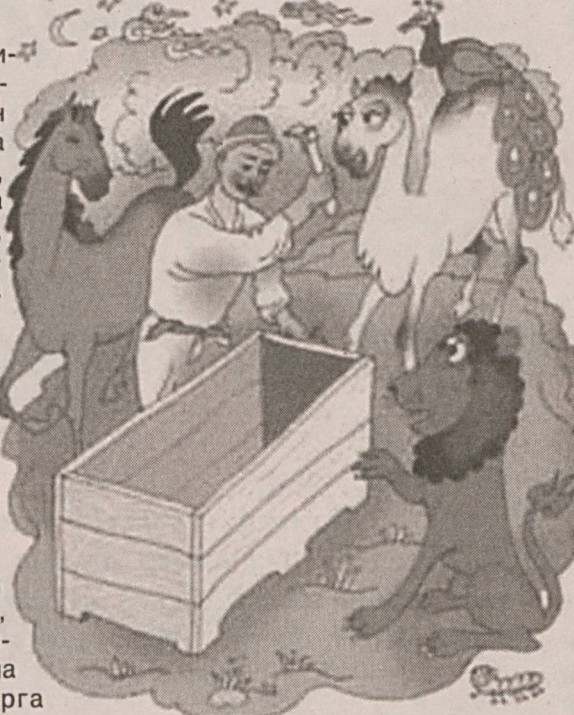
Бехбуд БОТИРОВ

Мультфильмлар бугунги куннинг долзарб мавзуси. Бир қарашда кичкина кўринган масала аслида болалар истиқболи билан чамбарчас боғлиқ, бошқача айтганда, мультфильмлар кичкинтойларнинг катта олами. Бугунги мультфильмлар болажонларнинг энг яқин ва яхши овуночига айланган. Улар ҳар куни у ёки бу телеканаллар орқали ўзлари учун қизиқарли, рангларга бой мультфильмларни томоша қилишади. Ҳўш, маҳаллий телевидениелар орқали намойиш этилаётган замонавий фильмлар қанчалик талабга жавоб беради? Бу борада мутахассис ва кузатувчиларнинг фикр-мулоҳазалари, тақлифлари нималардан иборат?

Ўзбекистонда илк мультипликацион фильм 1965 йилда олинган бўлиб, ўтган ярим аср давомида маълум тажриба орттирилди. Бугунги кунда соҳада жиддий ўзгаришлар кузатилаётган. Яратилаётган мультфильмларга эътибор берсак, улар асосан халқ эр-

таклари асосида олинаётган бўлиб, болаларни ўз бахти учун курашиш, бойликка ҳирс қўймаслик, ўзгалар насибасига кўз олайтирмаслик, баркингенлик аъмоли, одамларга бўлган меҳр-муруват кенг ёритилган. Ранг, мусиқа, ҳаракатлар ҳамоҳанглиги асарларни янада сайқаллаштирмоқда.

— Мультфильм режиссёри, бастакори ва рассоми ўзбекона одатлар, анъаналарни билиши ва уни моҳирона тарзда болажонларга еткази оладиган мутахассис бўлиши керак, — дейди Республика Маънавият тарғибот маркази Тарғиботчилар фаолиятини мувофиқлаштириш ва малакасини ошириш бўлими етакчи мутахассиси Дилфуза Абдуллаева. — Ҳозир болаларимизнинг энг яқин дўстига айланиб қолган теле-

визорда ҳар куни турли мультфильмлар намойиш этилмоқда. Бу таҳсинга лойиқ. Чунки ёшлар бўш вақтларини кўча-кўйда ўтказгандан кўра, маъноли, ранг-баранг тарихий ва замонавий мавзулардаги мультфильмларни томоша қилиб, фикр юритишгани мақсадга мувофиқ.

Масалан, 2001 йилда олинган “Алпомиш 3” мульт-

пликацион фильми машҳур “Алпомиш” достонининг давоми бўлиб, болаларни ўзбек халқ оғзаки ижоди руҳида тарбиялайди. “Алпомиш”да юртига садоқат, миллат равижи учун хизмат қилиш куйланган. Яна бир тарихий асар “Тўмарис” мультфильмига Афзал Рафиқовнинг овоз бергани таъсирчанликни янада оширган. Аммо асар қаҳрамонларининг юз-кўзи, кийиниши, соч турмаклари (ўзбек аёллари ҳеч қачон сочини ёйиб юришмаган, ўзбек эркаклари эса сочларини бўйинлари ва елкаларигача ўстиришмаган) миллий қадриятларимизга мос эмас. Болалар учун тавсия этилган “Икки қўшни ва қовун” (2007 йил) мультфильмининг олайлиқ. Таниқли қизиқчи Мирзабек Холмедов овоз бериш жараёнида бола тилида гапиргани учун барча мультфильмлар болаларга тез таъсир қилади. Мазкур мультфильм ҳам бундан мустасно бўлмади.

Шунингдек, одамларнинг кимўзарга тушиб, иморат қуришлари, тўйлардаги ортакча сарф-харажатлар, мол-дунё дардида меҳробатнинг кўтарилиб кетаётганлиги ёш болаларга тушунарли образлар орқали ёритилган. Бир сўз билан айтганда, “Икки қўшни ва қовун” мультфильмида жамиятдаги мавжуд муаммолар кўрсатилиб, уни ҳал этиш йўллари ҳам ёритилган. Режиссёр Г.Матвеевнинг томонидан олинган “Ирқитвой ва Киркетжон” мультфильми ижодкорларнинг ютуғи — асар қаҳрамонларига, асосан, ёш болалар овоз берганидир.

Мультфильм қаҳрамонларининг исмларини инobatга олмаганда асар муваффақиятли чиққан. “Озод қушлар ҳақида афсона” эса Леонардо Да Винчи ривояти асосида олинган бўлиб, ушбу мультпликацион фильм дадаси насиҳатига қулоқ солимай ўзларича уяларини тарк этган иккита кичкина қушлар, саргузашти ҳақида ҳикоя қилинган. Озодликнинг қад-

Маънавий таҳдид деганда, аввало, тили, дини, эътиқодидан қатъий назар, ҳар қайси одамнинг том маънодаги эркин инсон бўлиб яшашига қарши қаратилган, унинг айнан руҳий дунёсини издан чиқариш мақсадини кўзда тутадиган мафкуравий, ғоявий ва инфорацион хуружларни назарда тутиш лозим, деб ўйлайман.

Ислом КАРИМОВ

сиқаси ва қўшиқчилигидан кенг фойдаланиш, уларга овоз беришда болаларнинг овозидан фойдаланиш лозим.

Дилфуза Абдуллаеванинг айтишича, миллий қадриятларимизга тўғри келадиган, одоб-ахлоқни тарғиб этувчи чет эл мультфильмлари дубляжини кенг йўлга қўйиш керак. Масалан, рақамли технологиялар ёрдамида яратилаётган “Қирол шер”, “Муз даври-1, 2 ва 3” каби мультфильмлар бутун дунёда машҳур, уларни нафақат ёшлар, балки катта ёшдагилар ҳам қизиқиш билан кўришмоқда. Негаки, табиий ишланган қаҳрамонлар ва табиат тасвири томошабинни ҳайратга солади.

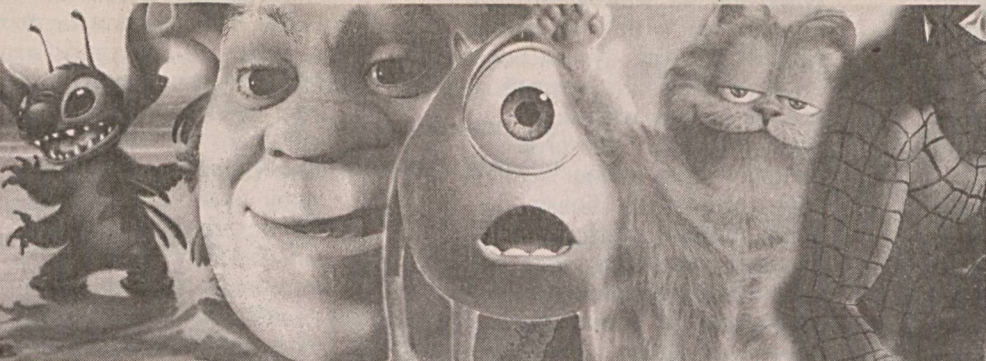
Кузатувларга кўра, ҳозир маҳаллий телевидениелар орқали намойиш этилаётган асар мультфильмлар хорижий давлатларда яратилган. Уларда айёрлик, ёвузлик ва тажовузкорлик сахналари мавжуд бўлиб, қўрқинчли қаҳрамонлар ва ғайриоддий хатти-ҳаракатлар ёш томошабинларни қўрқувга солади. Масалан, ҳозир болажонлар чет элда ишланган мультфильмлар орасидан “Мадагаскар-2”ни зўр иштиёқ билан томоша қилишади. Унда ҳақиқатан ёрқин ранглар кўп, бола тушундириш қулиги ҳолатлар ҳам етарли, яъни олднингисидан анча мукамалроқ ишланган. Аммо эътиборотлар бир лаҳза бор: бир гуруҳ нью-йоркликлар чангалзорда адашиб қолади ва кекса бир кампир тилидан бу каби қийин вазиятдан чиқиб кетишга руҳлан-тирувчи ғитоб янграйди: “Биз нью-йоркликларимиз! Қорнимиз оч қолса, хот-догнинг ҳаракатига тушамиз, агар сув-га эҳтиёжимиз бўлса, тўғон қураимиз, бошпана керак бўлса, баланд-баланд иморатлар қураимиз. Кимки Нью-Йоркда яшаган бўлса, ҳеч қачон хор бўлмайди. ...Хуллас, биз нью-йоркликларимиз!” Ҳўш, бу ҳолатга нима дейсиз? Хориж фильмларидаги бу каби ҳолатлар фарзандларимизни миллийликдан, ватанпарварлик ҳиссидан ва шу каби эзгу туйғулардан йироқлаштириб бормайдими? Бир ёзувчи айт-

ганидек: “Замонавий мультфильмлар ҳам бизнинг фарзандларимиз учун худди ўша ота-боболаримиз айтган эртақ ва маталлар каби, фақат бу эртақ ёки маталларни бобомиз ёки момомиз эмас, биз танимаган, дунёқараш ва дини ўзга бир “амаки” сўйлаб беради, кўрсатади”.

Маълумотларга кўра, инсон ҳаёти давомида учта муҳим босқични босиб ўтади. Булар: фарзанд дунёга келган, 7-8 ёшга фақат ўйин билан машғул бўлса, 22-24 ёшга етганча ўқиш, илм олиш билан банд бўлади, кейин эса меҳнат билан шугулланади. Энг эътиборлиси шундаки, бола айнан ўсмирлик давридаёқ ҳаётнинг кўп қирраларини англаб етиши илмий исботланган. Шу жиҳатдан бола нимани хоҳлаётгани, қандай мультфильм ёки кинони кўраётгани билан қизиқиш керак. Президентимиз таъкидлаганидек, “Ёшларнинг маънавий оламини болаликдан эзгу-ғоялар руҳида камол топтириш энг муҳим масала саналади. Бу борада дунёга ҳайрат кўзи билан қоқиб, унда ўзича маъно топишга интиладиган мурғак фарзандларимизнинг қизиқиши ва ҳиссиётларига мос мультфильмлар яратиш, етказиш бизнинг бурчимиздир. Бу йўлда бепарволикка, эътиборсизликка ҳам йўл қўйиб бўлмайди. Зеро, ҳозирги мурғак ва таҳликал даярда қаердаки лоқайдлик ҳукм сурса, энг долзарб масалалар ўзибўларчиликка ташлаб қўйилса, ўша ерда маънавият энг ожиз ва заиф нуқтага айланади ва аксинча — қаерда хушёрлик ва жонқурлик, юксак ақлдор ва тафаккур ҳукмрон бўлса, ўша ерда маънавият кудратли кучга айланади”.

МУҲИМ ТАДҚИКОТ

● Тадқиқотларга кўра, бола мультфильм кўраётганда дастлабки 20 сонияда шаклга эътибор бераркан, кейин эса мазмунини қабул қилади. Шунинг учун мутахассисларимиз мультфильм ишлаб чиқаришда энг аввало унинг шакл ва мазмунига эътибор беришса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Бир ёзувчи айт-

АНЪАНА

Бухоро педагогика коллежининг таълим ва мактабгача таълим йўналиши ўқувчилари «Боқий анъаналар: мучал маросими» мавзусида катта тадбир ўтказди.

Мучал маросими

ТАДБИРДА ЁШЛАР МИЛЛИЙ
ҚАДРИЯТЛАРИМИЗНИ
НАМОЙИШ ЭТДИЛАР

Маннон ОТАБОЙ,
«Milliy tiklanish» мухбири

Унда талабалар мучал маросими ва унда амалга оширилган урф-одатлар, Наврўз ва миллий таомлар кўриги, «Кулги кўни» лойиҳаси ҳамда миллий лапарлар йўналишида беллашди.

Тадбирдан бир кун олдин коллежининг иккинчи биносида ёшларнинг ўзлари сумалак пиширишди. Тадбир кўни эса сумалак ва ўндан ошқ баҳорий таомлар дастурхонга тортилди. Яъни миллий таомлар кўриги бўлиб ўтди. Шунингдек, икки жамоа мучал маросимини қандай ўтказиш тўғрисидаги ҳайъат аъзолари саволларига жавоб қайтариб, ўзлари тайёрлаб келган сахна кўринишларини намойиш этдилар. Айниқса, лапар айтишда улар асло бир-бирларидан қолишмасликларини кўрсатишди.

«Кулги кўни» лойиҳасида эса баъзи ҳолатларда радиоэшиттиришларда ўтиб кетаётган шевалар, вояга етмаган қизларнинг эрта турмушга чиқиш ҳолатлари ва бошқа бир қанча муаммолар манзаралар ҳажв остига олинди.

Бадий қисм бошланишидан олдин ғолиб жамоага, шунингдек, 1992, 1993, 1994 ва 1995 йилларда тўғилган қизлар ўртасида стол тенниси бўйича ўтказилган анъанавий «Камолот маликаси» республика мусобақаси ғолиби, коллежининг 31-08 гуруҳ талабаси Ситора Шамсиева ва таъқвонда бўйича республика турнирида иккинчи ўринни эгаллаган коллеж ўқувчиси Гулҳебра Норовага совға-саломлар топширилди. Шундан сўнг, Ватан, она ва баҳорни мадҳ этувчи куй-қўшиқлар янгради.

Тил дилларга кўприкдир

Ўзбекистон Байналмилал маданият марказида “Баркамол авлод йили”га бағишланган ўзбек тилида нотўқлик санъати танлови бўлиб ўтди.

Унда Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика университетида таҳсил олаётган корейс миллатига мансуб талабалар беллашди.

Очилиш маросимида сўзга чиққанлар икки давлат ўртасидаги ўзаро истиқболли ҳамкорлик алоқаларига тўхталиб, икки миллат маданиятининг ўхшаш ва яқинлик томонлари ҳақида гапирди.

Ўзбекистон-Корея ўртасидаги ривожланиш учун алмашиш ассоциацияси, Сеул шаҳар ҳокимияти, “Соғлом авлод учун” фонди каби қатор ташкилотлар ҳамкорлигида уюштирилган тадбир беш йилдан буён анъанавий ўтказиб келинаётган. Беллашув ўзбек тилида ўтди ва унда университетнинг тўққиз нафар корейс миллатига мансуб талабалари иштирок этди. Биринчи ва иккинчи ўринни кўлга киритган талабалар Кореяда бир ҳафта саёҳат қилиб келиш имкониятига эга бўлди.

— Ўзбекистонда ўн беш йил олдин келганман. Бу юрт жуда гўзал, одамлари меҳрибон, бағри кенг. Бу ўлкада жуда кўп миллат яшайди, улар орасида корейслар ҳам бор, демак бу юрт уларнинг ҳам ватани. Улар ўз ватани тилини яхши билимоғи керак, — дейди танлов ташкилотчиси ва ҳомийси, Марказий Осиё ва Корея Республикаси ўртасидаги ривожланиш учун алмашиш ассоциацияси президенти жаноб Пак Канг Юн. — Илк танловда ўзбек тилини кўн билан ўзлаштирган корейс талабаларини кўриб хурсанд бўлгандим. Бугун ҳам ўша ҳаяжонданман.

Танлов қизгин баҳсларга бой бўлди. Ўзбек тилида бийрон гапирётган корейс талабаларини ўзбек дўст-биродарлари олқишлаб турди.

Бу габли беллашувда аввалгиларидан фарқли, биринчи ва иккинчи ўрин соҳиблари ҳамда уларга ўзбек тилини ўргатган ўқитувчи ҳам Кореяга бир ҳафталик саёҳат учун йўланма берилди.

ХАБАРЛАР

Унда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, Ёзувчилар уюшмаси аъзолари, Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар ва вилоятлар ахборот ресурслари мутахассислари, Халқ таълими вазирлиги, Миллий китоб палатаси, нашриётлар вакиллари, ўқитувчи-педагоглар ва китобхоналар иштирок этди.

“XXI асрда болалар китобхоналиги”

РЕСПУБЛИКА БОЛАЛАР КУТУБХОНАСИДА
ЎТКАЗИЛГАН ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН
АНА ШУНДАЙ НОМЛАНДИ

Республика болалар кутубхонаси ташаббуси билан болалар китобхоналиги бағишланган турли кўрик-танловлар, давра суҳбатлари, учрашув ва анжуманлар ўтказилиши анъанага айланган. Мазкур тадбир ҳам шулар жумласидан бўлиб, унда иштирокчилар болалар китобхоналиги ва мутлоа маданияти — баркамол авлод маънавиятини шакллантиришнинг асосий мезони, миллий маънавиятимизни шакллантиришда ёшлар китобхоналигининг ўрни ҳамда уни ривожлантириш омиллари каби масалаларни муҳокама қилишди.

Таъкидлаш ўринлики, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил июнь ойидаги “Республика аҳолисини ахборот-кутубхона билан таъминлашни ташкил этиш тўғрисида”ги Қаро-

ри асосида янги ахборот ресурслар марказларининг жорий этилиши соҳани ислоҳ қилиш йўлидаги муҳим қадамлардан бири бўлди. Тадбирда иштирокчилар айна пайтда болалар ва ўсмирлар қизиқишини аниқлаш, ахборот ресурслар марказлар (АРМ) ва мактаб кутубхоналари ишининг мониторингинг каби мавзуларда фикр-мулоҳаза юритишди.

Бундан ташқари, “Ўқимишли баркамол авлод”, “Болалар тарбияси ва унда китобнинг роли”, “Болалар учун нашрлар ҳақида” каби мавзуларда маърузалар тингланди.

Шунингдек, тадбирда Халқ таълими вазирлиги тизимидаги ахборот ресурслар марказлари ва кутубхоналарнинг болалар ўқиши билан боғлиқ муаммолари муҳокама қилиниб, тақлиф ва тавсиялар ишлаб чиқилди.

“Балли, қизлар!”

Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университетида “Балли, қизлар!” кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Унда университетнинг барча факультетларидан саккиз нафар талаба иштирок этди. — Тадбирни ташкил этишдан мақсад, талабалар бўш вақтини мазмунли ташкил этиш, улар орасида ўзаро фикр алмашувини йўлга қўйиш ва истеъдодларини рағбатлантиришдир, — дейди университет етакчи қизлар кенгаши расми Меҳкам Рахматова. — Танловда қизлар билимларини синовдан ўтказиш билан бирга ило-хаё каби халқимизга хос фазилатларни ҳам намойиш этишди.

Танловда қизлар танишув, кийиниш маданияти, ёшлар маънавиятига салбий таъсир кўрсатаётган ҳолатлар бўйича сахна кўриниш шартлари бўйича беллашди. Иштирокчилар “Энг зукко”, “Энг латофатли”, “Энг иқтидорли”, “Саҳна маликаси”, “Энг ибони”, “Энг жозибали”, “Миллий либос тарғиботчиси” каби номинациялар бўйича тақдирланди. “Университет йил маликаси” сифатида эътироф этилган француз филологияси факультети талабаси Зарнигор Сатторова танлов ғолиби бўлди.

“Туркистон-пресс”

ЖАРАЁН

ДАСТУР — АМАЛДА

«Баркамол авлод йили»

ДАВЛАТ ДАСТУРИ АСОСИДА ЁШЛАРГА ОИД
НОРМАТИВ-ҲУҚУҚИЙ БАЗА ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШАДИ

Мамлакатимиз мустақилликка эришган дастлабки йиллардан қириб келаётган янги йилни аниқ бир ном билан аташ ва ўша йилга бағишланган Давлат дастурини қабул қилиш яхши анъанага айланди. Сўнги ун йил мобайнида «Соғлом авлод йили», «Она ва бола йили», «Қарияларни қадрлаш йили», «Обод маҳалла йили», «Меҳр ва мурувват йили», «Сихат-саломатлик йили», «Ҳомийлар ва шифокорлар йили», «Ижтимоий ҳимоя йили», «Ёшлар йили», «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» эълон қилинди ва тегишли Давлат дастурлари қабул қилинди.

Нусрат ТОЙЧИЕВ,
Адлия вазирлиги бошқармаси бошлиғи

Муҳими шундаки, йилга ном бериш ва айнан ўша йилга мўлжалланган Давлат дастурининг қабул қилиниши билан аниқ кўзланган ижтимоий-иқтисодий муносабатларнинг ривожланишига чуқур эътибор қаратилади, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларига зарур кўмак берилиши бўйича чора-тадбирлар амалга оширилади. Бунга яққол мисол сифатида Давлат дастурлари доирасида

қилишга қаратилган норматив-ҳуқуқий базани мустаҳкамлаш бўйича алоҳида бўлим назарда тутилган.

Дастурга мувофиқ, баркамол авлод манфаатларини янада тўлиқ таъминлаш, уларнинг таълим олишларида мавжуд бўлган камчиликларни бартараф этиш ва иқтидорли, қобилиятли ўқувчи, талаба ҳамда ёшларни рағбатлантириш тизимини такомиллаштириш юзасидан таълим, меҳнат, иш билан

Таъкидлаш ўринлики, эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлашни, ижтимоий муносабатларни доимий ҳуқуқий тартибга солишни ифода этувчи қонунчилик жараёни «Баркамол авлод йили» деб эълон қилинган жорий йилда ҳам алоҳида эътиборда бўлади.

ёшлар, қариялар, оналар ва болалар, шифокорлар ҳамда ёш оилаларга давлат томонидан кўрсатилган эътибор ва ғамхўрлики айтиш жоиз.

2010 йилнинг «Баркамол авлод йили» деб эълон қилиниши ҳам юртимизда амалга оширилаётган эзгу ислохотлотларнинг изчил давоми, деб айтиш мумкин. Зеро, ёшлар, баркамол авлод манфаатларини ҳимоя қилиш, уларга зарур имкониятлар яратишга қаратилган кенг қамровли ва узоқ муддатларга режалаштирилган давлат сиёсати мустақилликнинг дастлабки кўнралининг нукта амалга оширилиб келинмоқда.

2000 йилнинг «Соғлом авлод йили», 2001 йилнинг «Она ва бола йили», 2007 йилнинг «Ижтимоий ҳимоя йили», 2008 йилнинг «Ёшлар йили» деб эълон қилиниши ҳамда «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатининг асослари тўғрисида»ги, «Таълим тўғрисида»ги Қонунларнинг, Қадрлар тайёрлаш Миллий дастурининг қабул қилинганлиги фикримиз исботидир.

Таъкидлаш ўринлики, эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлашни, ижтимоий муносабатларни доимий ҳуқуқий тартибга солишни ифода этувчи қонунчилик жараёни «Баркамол авлод йили» деб эълон қилинган жорий йилда ҳам алоҳида эътиборда бўлади.

Хусусан, Президентимизнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 17 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган маърузасида ҳам «энг аввало, бу борада мавжуд ҳуқуқий ва юридик базани танқидий кўз билан қараб, уларга бугун замон талаб қиладиган тегишли ўзгариш ва қўшимчалар киритиш, керак бўлса, олдимизга қўйган мақсадларга жавоб берадиган янги ҳуқуқий нормаларни ишлаб чиқиш ва Олий Мажлисимиз томонидан қабул қилиш катта аҳамиятга эга» эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Барчамизга маълумки, «Баркамол авлод йили» Давлат дастурида баркамол авлод манфаатларини ҳимоя

таъминлаш, уларни кичик бизнес ва тадбиркорлик соҳасига кенг жалб қилиш тўғрисидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қайта кўриб чиқиш бу йилги ҳуқуқ ижодкорлигидаги муҳим вазифалардан бири этиб белгиланди.

Дастурда жами 40 дан ортиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳалари ишлаб чиқилиши назарда тутилган бўлиб, уларнинг масъул вазирликлари, давлат қўмиталари ва идоралар томонидан ишлаб чиқилиши ва ўрнатилган тартибда ҳукуматга киритилиши ишларини мувофиқлаштириш Адлия вазирлигига юклатилган. Вазирлик томонидан бу борадаги ишлар амалга

Бундан ташқари, Давлат дастури доирасида ишлаб чиқилган ва ҳозирги кунда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси томонидан биринчи ўқишда қабул қилинган «Вояга етмаганларнинг назоратсизлиги ва ҳуқуқбузарлиги профилактикаси тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳам баркамол авлод тарбиясига дахлдор муҳим ҳужжат ҳисобланади.

оширилишининг мунтазам назорати олиб боришмоқда.

Мамнуният билан айтиш мумкинки, жорий йилнинг биринчи чораги давомида Давлат дастури доирасида ёш авлоднинг ҳуқуқ ва манфаатларига дахлдор норматив-ҳуқуқий базани мустаҳкамлашга қаратилган бир қатор ишлар амалга оширилди, навбатдаги амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар режалаштириб олинди.

Ушбу йўналишдаги чора-тадбирлар, авваломбор, таълим тизимининг узвийлигини таъминлаш, маънавий етук баркамол авлодни тарбиялаш, ёшларнинг соғлигини муҳофаза қилиш ва мустаҳкамлаш, вояга етмаганларнинг назоратсизлиги ва ҳуқуқбузарлиги олдини олиш каби долзарб мавзуларга қаратилди. Жумладан, республика таълим муассасаларида соғлом ва рационал овқатланишни ташкил этиш юзасидан келиб чиқаётган муаммоларни

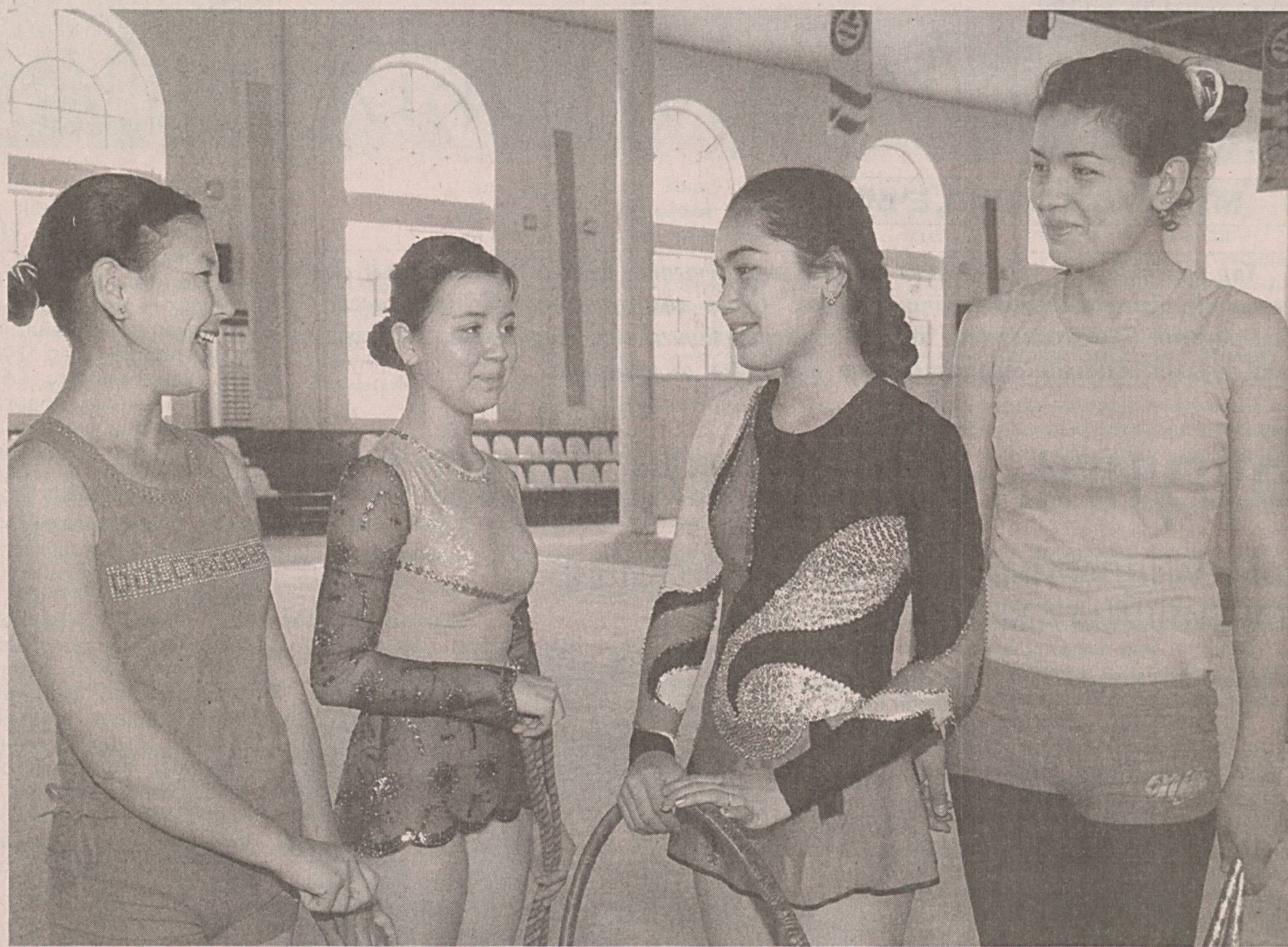
сифатли ҳал қилишга қаратилган Вазирлар Маҳкамасининг «Таълим муассасаларида ўқувчиларнинг соғлом овқатланиши учун шарт-шароитларни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори лойиҳаси ишлаб чиқилиб, ўрнатилган тартибда ҳукуматга тақдим этилди. Мазкур лойиҳанинг ишлаб чиқилишида Адлия вазирлиги бевосита иштирок этди ҳамда лойиҳада назарда тутилган қоидаларга қонунчилик нуктаи назаридан ўз хулосаларини берди. Мазкур қарор ўз моҳиятига кўра ўқувчиларнинг соғлом овқатланишини ташкил этиш бўйича зарур шарт-шароитларни янада такомиллаштиришни назарда тутиб, ҳозирги кунда таълим муассасаларида соғлиқ учун зарарли, келиб чиқиши шубҳали ҳар хил озиқ-овқат маҳсулотларининг (фаст-фуд) сотилишини олдини олишни назарда тутди.

Бундан ташқари, Давлат дастури доирасида ишлаб чиқилган ва ҳозирги кунда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси томонидан биринчи ўқишда қабул қилинган «Вояга етмаганларнинг назоратсизлиги ва ҳуқуқбузарлиги профилактикаси тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳам баркамол авлод тарбиясига дахлдор муҳим ҳужжат ҳисобланади. Мазкур қонун лойиҳасида вояга етмаганларнинг назоратсизлиги ва ҳуқуқбузарлиги профилактикаси тизимига кирувчи органлар ва муассасаларнинг аниқ вазифалари, уларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари белгиланди ҳамда ижтимоий ҳавфли ҳолатда бўлган вояга етмаган шахсларнинг ҳуқуқий ҳолати ва уни ижтимоий-ҳуқуқий ҳамда педагогик реабилитация қилиш масалалари, шунингдек, бошқа шу билан боғлиқ вояга етмаганларнинг назоратсизлиги ва ҳуқуқбузарликлари муҳим жаҳдалари ўз аксини топди. Қонуннинг қабул қилиниши вояга етмаганларнинг назоратсизлиги ва ҳуқуқбузарлиги профилактикаси тизимига кирувчи орган ва муассасаларга юклатилган вазифаларни амалга оширишда уларнинг жавобгарлиги ҳамда вояга етмаганларнинг ноқўя

хатти-ҳаракатларини олдини олиш бўйича қилинаётган тадбирларнинг самарадорлигини ошириш имконини беради.

Хусусан, ёшлар, баркамол авлод манфаатларига дахлдор «Алькоголли ичимликлар ва тамаки тарқатилиши ҳамда 20 ёшга тўлмаган шахслар томонидан алкоголь истеъмол қилиш ва тамаки чекиши»ни чеклаш тўғрисидаги, «Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида»ги (янги тахрирдаги) Қонун лойиҳалари, шунингдек, бир қатор қонун ости ҳужжатлари лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш «Баркамол авлод йили» Давлат дастурида назарда тутилган ҳуқуқ ижодкорли соҳасидаги муҳим вазифалардан ҳисобланади.

Ёшлар давлатимиз таянчи, жамиятимиз бирламчи бўлинининг асоси ҳисобланади. Шундай экан, ёшларга берилаётган эътибор яқин келажақда ўз самарасини бериши шубҳасиз.

БОЛАЛАР СПОРТИ

Истиқлол йилларида юртимизда спорт, айниқса, болалар спортини ривожлантириш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Муҳтарам Юртбошимиз раҳнамолигида соҳага қаратилаётган юксак эътибор туфайли юртимизда бир-биридан гўзал спорт иншоотлари қад ростлаяпти.

Гимнастикачи қизлар кўпаймоқда

Анорбой НОРКУЛОВ,
«Milliy tiklanish» мухбири

Мамлакатимиз Президенти Оқсаройда Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳомийлик кенгашининг навбатдаги йиғилишида спортнинг аҳамияти ҳақида тўхталар экан, «Спорт ёшларни турли иллатлардан қайтардиган, ҳал қилувчи аҳамиятга молик энг яхши воситалардан бири, спорт билан шугулланган йигит-қизларнинг саломатлиги яхши, фикри тиниқ бўлади, улар соғлом турмуш тарзини шакллантиришга ёрдам беради», дея таъкидлаб ўтдилар. Давлатимиз раҳбари ушбу йиғилишда қизларнинг спортга кенг жалб этиш масаласига ҳам катта эътибор қаратди ва бу борада бадий гимнастиканинг ўрни бениҳоя катта эканлигини таъкидлади.

Мамлакатимизнинг барча жойларида бўлган каби Сирдарё вилоятида ҳам болалар спортини ривожлантириш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Гулистон шаҳрида спортнинг барча турлари каби бадий гимнастика ҳам кенг оммалашмоқда. Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан шаҳардаги марказий ўйингоҳида бадий гимнастика зали қуриш ишларини ниҳоясига етказиш 2010 йил манзилли дастурига киритилди. Айни кунда бу ерда катта ҳажмдаги қурилиш ишлари икки сменада олиб борилаяпти. Спорт анжомлари билан махсус жиҳозланган янги залда гимнастикачи қизлар учун катта шарт-шароитлар яратилади.

Яқинда вилоят маданият ва спорт бошқармаси томонидан Гулистон шаҳридаги «Алпомиш» спорт мажмуасида вилоятдаги аёл спорт мураббийлари учун бадий гимнастика тури бўйича махсус бошланғич ўқув курси ташкил этилди. Унда 200 нафарга яқин спорт мураббийлари иштирок этиб,

малакали мутахассислардан зарур йўл-йўриқ ва тавсияларни олдилар. Келажақда ўқув курсларига янада кўпроқ мураббийларни жалб этиш юзасидан зарур чора-тадбирлар белгиланди.

- Вилоятимизнинг марказдан олис энг чекка қишлоқларида ҳам бадий гимнастика ривожланмоқда, - дейди биз билан суҳбатда Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси вилоят бўлими директори Норбобо Соатов. - Хусусан жорий йилда 12 та мактаб, 12 та мактабгача таълим-тарбия муассасаси, 3 та касб-ҳунар коллежларида замонавий жиҳозланган барча қулайликлар билан.

Яқинда вилоят маданият ва спорт бошқармаси томонидан Гулистон шаҳридаги «Алпомиш» спорт мажмуасида вилоятдаги аёл спорт мураббийлари учун бадий гимнастика тури бўйича махсус бошланғич ўқув курси ташкил этилди. Унда 200 нафарга яқин спорт мураббийлари иштирок этиб, малакали мутахассислардан зарур йўл-йўриқ ва тавсияларни олдилар.

ларга эга бўлган энг намунавий бадий гимнастика заллари барпо этилади.

- Юртимизда болалар спортига қаратилаётган эътибордан беҳад мамнунмиз, - дейди Мирзабод туманидаги 32-мактаб директори Янглиш Ҳўжабекова. - Мактабимизнинг спорт мураббийлари мамлакатимиз Президентининг «Қишлоқ жойларда болалар спорт объектларида банд бўлган аёл спорт устозлари меҳнатини рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарорини катта қувонч билан қарши олдилар.

Аёл спорт мураббийлари бу ғамхўрликка самарали меҳнатлари билан муносиб жавоб қайтардилар, деб ишонч билдираман.

Вилоятда амалга оширилаётган бу ҳайрли ишлар ёшлар ўртасида бадий гимнастикани кенг оммалаштиришга, қизларимизнинг кўркам, соғлом бўлишларига яқиндан ёрдам беради.

БУНЁДҚОРЛИК

«Темп» янги ўқув биносини қурди

Самарқанд шаҳридаги Алишер Мусинов раҳбарлик қилаётган «Темп» хусусий корхонаси бунёдкорлари асосий куч-қувватни савобли иш — мактабларни реконструкция қилиш ва янги билим масканларини қуришга сафарбар этмоқда.

Ориф ҲОЛИҚУЛОВ,
«Milliy tiklanish» мухбири

Бунга мисол қилиб, Тайлоқ туманидаги 24-ўрта умумтаълим мактабида амалга оширилган ишларни кўрсатиш мумкин. Мактабни қайта таъмирлаш ва қурилиш ишларига маҳаллий бюджетдан ажратилган маблағ тўла ўзлаштирилиб, 420 ўринли янги ўқув биноси фойдаланишга топширилди. Фан хоналари тўлиқ жиҳозланиб, дарсларни кабинет тизимида ўтиш учун шароит яратилди. Бундан ташқари, ўтган йиллар давомида 2 та мактабда қурилиш муваффақиятли якунланди.

Алишер Мусинов бошлиқ жамоанинг бунёдкорлик бобидаги фаолияти фақат шулар билангина чекланмайди. Вилоят ИИБ кўриқлаш бошқармасининг маъмурий биноси, шаҳар оилавий поликлиникаси, вилоят муҳофаза ишлари бошқармаси биноси, Иштихон тумани муҳофаза ишлари бўлими биноси капитал таъмирланди, кўплаб спорт иншоотлари қурилди. Самарқанд шаҳрида бир қанча ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Корхонада афка, ёғочдан эшик ва ромлар, темир панжаралар тайёрлаш йўлга қўйилган, керахли автомобиллар ва кичик механизмлар етарли. Ана шундай имкониятлар туфайли корхона ишларини сифатли ва тежамли бажариб келмоқда. Шунингдек, моддий жиҳатдан юксалиб, хайр-саховат ишларига қўл урмоқда.

- Корхонамиз жамоасининг савобли ишларга қўл уриб келганлигининг сабаби шундаки, - дейди Алишер Мусинов, - ҳукуматимиз томонидан биз тадбиркорлар учун ҳар йили жуда катта имконият ва имтиёзлар яратилмоқда. Масалан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «2010 йилги асосий макроектисодий кўрсаткичлари ва давлат бюджети параметрлари тўғрисида»ги Қарориди юридик ва жисмоний шахсларга солинадиган солиқлар юки камайтирилиши ҳақида гап боради. Демак, бу имкониятдан бизнинг корхонамиз ҳам четда қолмайди. Солиқ имтиёзлари туфайли иштихонимизда қолаётган маблағларни ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш ва уй-жойлар қурилиши, ободонлаштириш ишларига сарфлаб ҳомийлик салмоғини янада оширишни мўлжаллаб турибмиз.

САМАРҚАНД ШАҲРИДАГИ «ХУДОЙҚУЛОВ ЖАСУР ЭЛБОЕВИЧ»
ХУСУСИЙ КОРХОНАСИ ЖАМОАСИ

Уруш ва меҳнат фахрийларини, отахону онахонларимизни ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ билан чин қалбдан қутлайди.

СИЗЛАРНИНГ МАРДОНАВОР МАТОНАТИНГИЗ ВА
ФИДОКОРЛИГИНГИЗ ОЛДИДА ДОИМО БОШ ЭГАМИЗ.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

БИЗНИНГ ШАРХ

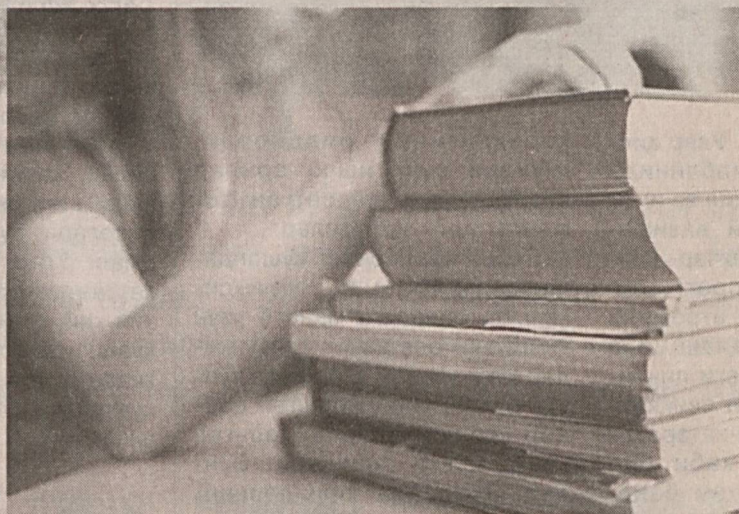
«Осиё кўчаларида байрам» деган ибора пайдо бўлганига анча вақт бўлган. Бу бежиз эмас. Бугунги кунда Осиё минтақаси нафақат иқтисодий, маданий ёки спорт соҳаларда, балки, таълим тизимида ҳам улкан муваффақиятларга эришмоқда. Бу эса сайёрамизнинг иқтидорли талабалари оқимини Япония, Жанубий Корея, Сингапур, Малайзия, Хитой ва бошқа кўплаб давлатлардаги олий таълим даргоҳлари томон йўналтирмоқда.

Осиё — глобал таълим маркази

Бехбуд БОТИРОВ

Янги аср Осиё китъаси учун анча кўтлуг келди. Ривожланаётган мамлакатларда аҳоли турмуш даражасининг ошгани ва дунёдаги энг нуфузли олий ўқув юрталаридек билим берадиган университетларнинг шаклланаётгани хорижий талабаларнинг қизиқишига сабаб бўлмоқда. Авваллари эндигина мустақилликка эришган мамлакатлар университетларидаги шарт-шароитлар деярли бир-бирига ўхшаш, ўқишни истовчилар кўпчилиги қарамай, олий ўқув

юртлари моддий жиҳатдан қийин аҳволда, замонавий ахборот технологиялари кам, боз устига малакали профессор-ўқитувчилар ҳам етишмас эди.

Хозирги шароит мутлақо бошқача. Масалан, Саудия Арабистонидаги Подшоҳ Фатх номидаги Нефть ва минераллар университети Якин Шарқдаги олий ўқув юртли карвонбошиси деб аташади. Унда энг юқоқс даражадаги таълим тизимини йўлга қўйиш учун сўнгги 30 йил давомида улкан режалар амалга оширилди. Бундан 47 йил олдин мазкур даргоҳ фақатгина нефть саноати учун мутахассислар тайёрлаган бўлса, ҳозирги кунда йиғирмадан ортиқ соҳа вакиллари тахсил олаётди.

Жаҳон таълим тизимида Сингапур ҳам ўзига хос ўринга эга. Дунё

харитасидан тарикдек жой олган ушбу давлатда ўтган асрнинг 60-йилларида жиддий ислохотлар бошланган. Таълим тизимида болалиқ ўқий олиши, ҳисоблаши, икки тилда сўзлаи олиши, жисмоний ва маънавий тарбияси, ижодий ва мустақил фикрлашини ривожлантиришга алоҳида аҳамият берилган. Табиий бойликларга эга бўлмаган мамлакатда глобал таълим марказига айланишга ҳаракат қилмоқда. Сингапур ҳукумати ҳозир дунёнинг 16 та энг етакчи университетларини ушбу шаҳар-давлатда ўз университет-шаҳарчаларини очишга жалб этмоқда.

Сингапур ўзининг "Глобал мактаб" давлат режасига кўра, 2015 йилга қадар олий таълим олиш истагида бўлган 150 минг хорижлик талабани мамлакатда ўқиш учун таклиф қилмоқчи. Айни пайтда эса ушбу давлатда 90 минг нафардан ортиқ хорижлик тала-

балар тахсил олмақда. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра, хорижлик талабаларнинг мамлакатда тахсил олиши мазкур давлатга тахминан 2,5 миллиард доллар даромад келтиради. Бу орқали мамлакат ялпи ички маҳсулот ҳажмининг камида 5 фоизга ўсишга эришиш мумкин.

Ўзбекистонда ҳам олий таълим тизимида ислохотлар босқичма-босқич давом этмоқда. Ўтган йилдан бошлаб пойтахтимизда Сингапур менежментни ривожлантириш университети илк қалдирғочларини чиқарди. Қолаверса, Вестминстер ва Тошкент Ислон университети ҳам нафақат Марказий Осиёда балки, Осиёдаги энг нуфузли даргоҳлардан саналади. Шунингдек, автомобилсозлик со-

ҳасига алоҳида эътибор қаратаётган мамлакатимизда яқиндан бошлаб Турин политехника университети фаолият олиб бориши кўзда тутилган. Бу каби самарали ҳамкорликлар нафақат маҳаллий талаба-ёшларни, балки чет эллик илм толибларини ҳам безътибор қолдираётгани йўқ.

Ўтган асрнинг 80-90 йилларида дунё талабалари орасида Европанинг қатор давлатлари ва АҚШ университетларида ўқишга қизиқиш нисбатан кучайганди. Натижада Осиё, Африка ва Лотин Америкасидан ўз билим-малакаларини ошириш учун келаётган истеъдодли ёшлар кучоқ очиб кутиб олинди. Австралия, Италия, Буюк Британия, Франция, Германиядаги кўплаб таълим даргоҳлари томонидан хорижлик талабалар учун турли грантлар ёки қисқа муддатли ўқишлар таклиф этилди. Америкада эса замонавий ахборот технологиялари бўйича етакчи мутахассислар Хиндистон, Малайзия, астрономия соҳасида хитойлик талабалар кўпчиликини ташкил этганди. Бу вақт ўтиши билан мамлакатлар ишчи кучи сонига таъсир этди. Масалан, ўтган 10-12 йил мобайнида биргина Австралияда университетларга ўқишга кириш истагидаги маҳаллий ёшлар атиги 5 фоизга ўсган, холос. Айни пайтда Европанинг қатор давлатларида ҳам маҳаллий олий таълимнинг мутахассисларнинг нисбатан камайиб кетиши кузатилмоқда. Олий ўқув юртли мутахассислар ишлаб чиқараётган, аммо улар иш ўринлари билан банд этилмапти. Хорижлик талабанинг, ҳатто у доимий яшаш ҳуқуқига эга бўлса ҳам мамлакатнинг ўз мутахассиси бўлиши мушкул.

Талаба-ёшларнинг бошқа давлатларда тахсил олиши таълимда «миялар оқими» деб аталади. Ҳозир дунёдаги ривожланаётган мамлакатлар ёшлари сони қарийб 1,8 миллиардга етган. Уларнинг кўпчилиги эса Осиё вакиллари саналади. Осиё давлатлари олий таълим тизими мамлакатлар ривожланишида нақадар муҳим аҳамият касб этишини янада тўла-роқ англаб, кучли таълим тармоғини шакллантиришга куч-ғайратларини аямашди. Натижада китъада ўтган давр мобайнида ўзи учун бекиёс бойлик яратилди: бу — интеллект.

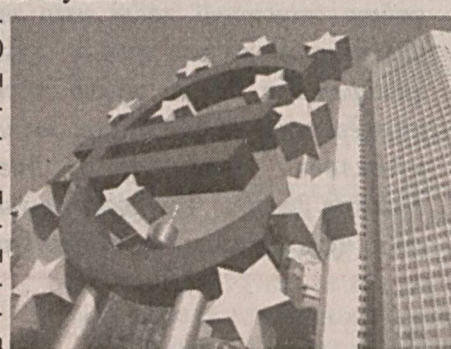
Олимларнинг фикрича, доимо чет элда ўқишни истagan Осиё мамлакатлари талабалари ҳозир олий таълимни кўпроқ ўз она ватанларида ёки ундан узoқ бўлмаган юрtda олиш ниятини билдиришмоқда.

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

Грецияга ёрдам бегараз эмас

Афинага молиявий ёрдам режаси ишга тушди.

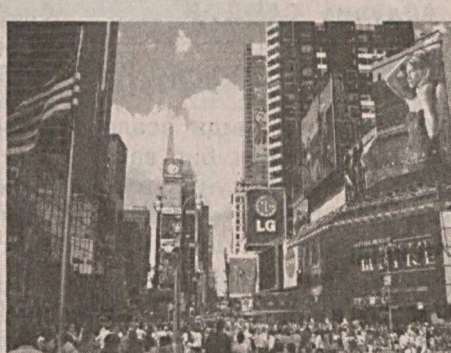
Еврогурӯх ҳамда Халқаро валюта фонди Грецияга 2012 йил якунига қадар 110 миллиард евро ажратилишини эълон қилди. Мазкур маблағнинг 80 миллиарди Европа Иттифоқи мамлакатлари, қолган қисми эса ХВФ томонидан ажратилади. Ушбу қарор евро ҳудуди молия вазирларининг Брюсселдаги фавкулотда учрашуви натижасидир. Бундан қўзланган мақсад Греция дефолтини бартараф этиш ҳамда ЕИдаги барқарорликни таъминлаш, албатта. Аммо Грецияга кўрсатилаётган кўмак бегараз эмас. Бунинг эвазига мамлакат ҳукумати қатъий иқтисодий режани амалга ошириши, греклар эса айрим нарсалардан воз кечиши керак бўлади. Жумладан, нафақа ва маош ҳажми камаяди, айни пайтда ҳукумат ўз фуқароларининг сабр-тоқатига умид боғламоқда.

Таймс-сквердаги бомба кимники?

Еuronews телеканали хабарига кўра, Покистонда фаолият олиб бораётган «Толибон» ҳаракати Нью-Йорк марказида амалга оширилиши режалаштирилган кўпуровчилик ҳаракати учун жаавобгарликини ўз зиммасига олган.

Мазкур маълумотни экспертлар ҳозирча тасдиқлай олмайдилар. Бунга қадар АҚШ ички хавфсизлик вазири Жэнет Наполинано бу якка шахснинг ҳаракати эканлигини маълум қилганди. Эслатиб ўтамиз, кун кеча Таймс-сквер яқинида қолдирилган автомобилдан қўлбола портлатиш мосламаси топилаган полиция ҳудуддаги аҳолини эвакуация қилишга мажбур бўлган. Ҳозирда тартиб посбонлари кузатув камералари ёзувини ўрганиб чиқмоқда.

Ҳалокат сабаблари ҳамкорликда изланмоқда

Польша ташқи ишлар вазири Радослав Сикорский Россия билан ҳамкорликда олиб борилаётган Смоленск яқинида рўй берган авиоҳалокат сабабларини ўрганиш ишлари охиригача етишига ишонч билдирди, дея хабар беради ИТАР-ТАСС.

Польша ҳукумат самолёти Ту-154 10 апрель кун кеча ҳалокатга учраганди. Самолёт бортида президент Лёх Качинский ва яна 96 киши бўлган. Ҳеч ким омон қолмаган. Ташқи ишлар вазири ҳалокатнинг атайин амалга оширилган ҳаракатлар оқибати эканлиги ҳақидаги маълумотларни рад этган.

Янги «Тата моторс»

Ҳиндистоннинг «Тата моторс» корпорацияси электр двигатели «Нано-ИВ» русумли машина ишлаб чиқара бошлаган.

ИТАР-ТАСС хабарича, автомобиль соатига 105 километр тезлик билан ҳаракатлана олади. У 120 минг рупияга (2,5 минг АҚШ долларига) баҳоланмоқда.

Шоира МАҲМУДОВА,
Интернет хабарлари асосида тайёрлади

РАНГИНДУНЁ

Махфуза ХУДАЙБЕРГАНОВА,
«Milliy tiklanish» мухбири

Ҳар бир даврнинг ўз кашфиёти, тадқиқотлари бўлгани каби ҳозирги тараққий этган замонимиз ҳам илм-фан, техника ҳамда тиббиёт соҳасида бирмунча янгиликларни қўлга киритиб келмоқда. Бунда, асосан, олим тадқиқотчиларнинг ўрни бекиёсдир.

Австралиялик тадқиқотчиларнинг фикрига кўра, айрим дорилар (аспирин, парацетамол, анальгинлар) инсон соғлиги учун ноҳуш асоратларни келтириб чиқариши мумкин. Australian Prescriber шифокорлар журналидаги мақола муаллифларининг ёзишича, аслида бош оғригини қолдириш учун ичиладиган таблеткаларнинг доимий равишда истеъмол қилиниши бартароқ бош оғригини кўзгатар экан. Hunter Hospital клиникасининг неврология бўлими бошлиғи Дэвид Уильямснинг гапига қараганда, 30 фоиз доимий бош оғриғи касаллигининг сабабчиси оғриқ қолдирувчи таблеткаларнинг ҳаддан зиёд кўп истеъмол қилинишида экан.

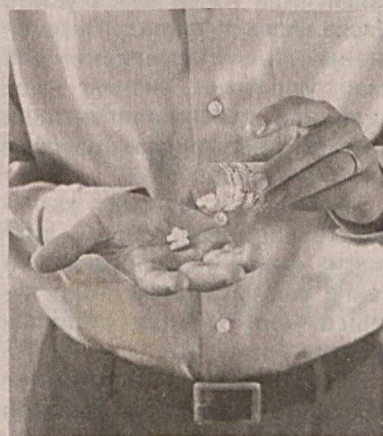
— Сир эмаски, кўпчилик инсонлар боши оғриган захоти оғриқ қолдирадиган таблеткалар ичишга шошилади. Лекин, бизнинг шовшалоқлигимиз сабабли организм анальгинга ўрганиб қолади. Афсуски, бунинг асорати кейинроқ билинади, — дейди Дэвид Уильямс.

Кўп йиллик тадқиқотлардан маълум бўлишича, ҳаддан зиёд кўп истеъмол қилинган таблеткалар организмда ўрганувчанлик ҳосил қилади. Натижада, борган сари дориларнинг таъсир кучи камаяди. Табиийки, таъсири бўлмаган, инсон бу таблеткаларни ичишни тўхтатади, бироқ, бош оғриғи бу билан босилиб қолмайди. Шунинг учун оғриқни қолдирувчи таблеткаларни ичишдан аввал, шифокор билан

маслаҳатлашиш, аниқ ташхис қўйилганидан сўнг уни даволаш лозим экан.

Инсон вазнининг ортгани сари сурункали бош оғриғи хас-талигига мойиллик ортади, деб ёздаи Neurology журнали. Марсело Бигал раҳбарлигидаги бир гуруҳ олимлар 3800 нафар сурункали бош оғриғидан азият че-кувчи инсонлар ўртасида сўровнома ўтказди. Натижада, вазни енгил инсонлар сурункали бош оғриғи хас-талигига кам учраши аён бўлган. Сўровнома қатнашчиларининг 51,3 фоизи ўрта, 30,6 фоизи ортиқча, 10,4 фоизи оғир ва 3,1 фоизи енгил вазнига эга бўлган. Шунингдек, Альберт Энштейн номли тиббиёт коллежи олимларининг ҳулосасига кўра, ўрта вазндаги инсонларда бош оғриғи кўпроқ учаркан. Масалан, тахриба чоғида, (бир ой ичида 10-15 кун) 4,4 фоиз ўрта, 5,8 фоиз ортиқча ва 20,7 фоиз оғир вазни кишиларни бош оғриғи кўпроқ безовта қилиши қайд этилган. Кўп ҳолларда ортиқча вазн сурункали мигреннинг оғир турларига ҳам сабаб бўларкан. Келгусида олимлар оғир вазни кишиларнинг сурункали бош оғриғидан қутилишлари учун қанча вазн йўқотишлари кераклигини ўз тажрибаларида текшириб кўришни мўлжаллашмоқда.

Мутахассислар тадқиқотлар давомида луни аниқлашдики, депрессия инсонда фажақ касаллигини келтириб чиқараркан.

Бунга асосий сабаб эса асаб тоналариининг шикастланишидир. Чунки, депрессия ҳолатида инсон организми норадреналин гормонини ишлаб чиқаради. Гормон ҳужайраларга таъсир қилиб, энг аввало, суяк илиғининг қуришига олиб келади. Депрессия ҳолатида эса бу жараён янада кучайди ва бироз вақтдан сўнг ўзининг асоратини кўрсатар экан.

Ҳозир иммунитетни оширишнинг аниқ вақтидир. Чунки, иммунитет танқислиги бир қанча касалликларга олиб келади. Инсоннинг иммунитет тизими иккига — периферик ва марказий тизимга бўлинади. Периферик тизимнинг вазифаси организмни нафас олиш, овқатланиш жараёнида ҳимоя этиб, организмга ташқаридан тушаётган микроблар билан курашади. Иммунитетнинг энг ашаддий «душмани» нотўғри овқатланиш экан. Инсондаги минерал моддалар ва витаминнинг етишмаслиги ҳам организмнинг ниҳоятда за-салиғини келтириб чиқараркан.

Сурункали бош оғриғи (мигрень) ҳозирги кунда кенг тарқалган асаб касалликларидан биридир. Дунёда 580 миллион киши сурункали бош оғриғи билан хасталаниб, унинг асоратида кўнгил айниши ва кўриш қобилиятининг пасайиши кузатишмоқда.

нингдек, бунинг оқибатида дис-бактериоз касаллиги ҳам келиб чиқаркан. Инсон организмни ичкадаги микрофлоралар шил-кида парда ёрдамида ҳимоялайди. Ичкадаги керакли микробларга эса асосан антибиотиклар зарар етказида. Ушбу касаллик шундан пайдо бўлади.

Япониялик олимлар ош тузи-ни бежизга «оқ ажал» деб ата-мас экан. Олимлар бу ибора-нинг нақадар тўғрилигини ис-ботлаш мақсадида тадқиқот ўтказишди. Салкам 11 йил да-вомида улар 40 мингта яқин я-понияликларнинг яшаш тарзини ўрганиб, уларнинг аксарияти

газли ичимлик ҳамда шўр маҳ-сулотларни кўпроқ хуш кўри-шларини аниқлашган. Маълумот-ларга қараганда, тузланган озиқ-овқат маҳсулотларини хуш кўру-чи 500 нафар одамдан акалли биттаси ошқозон саратонига учраши мумкин экан.

Бир гуруҳ россиялик олим-лар тузланган бодринг суви аёл-лар гўзаллигини сақлашда фой-далидир, дейишмоқда. Олим-лар «Гутен морген» номли туз-ланган бодринг сувини ярати-б, бир қанча аёллар ёрдамида таж-риба ўтказишди. Айтишларича, Миср маликаси Клеопатрининг

сирли гўзаллик муложазаси ай-нан тузланган бодринг сувида иборат бўлган эмиш. Малика айнан шу йўл билан танасининг тинчлиги, гўзаллиги ва навиқ-ронлигини сақлай олган.

Пурдьо университети ходим-лари қанд ўрнини босувчи сун-ий қанд семиршига сабабчи бўлиши мумкинлиги ҳақида тад-қиқот ўтказишди. Шу пайтгача олимлар бу ҳусусда кўп бор тад-қиқот ўтказишган ва ҳар сафар турли хил натижаларга эришиш-ган эди. Шундай бўлса-да, охи-ри тадқиқот ҳулосаларига кўра бу маҳсулот табиий шаклардан юз чандон ширин бўлиб, тарки-бида калория бўлмаса-да инсон-га салбий таъсир этиши мумкин экан. Чунки, сунъий шакар инсон организмдаги табиий меха-низм назоратини ўзгартириб юбориб, иштаҳани очади ва кўп овқатланишга олиб келади.

Дунё бўйича ўзининг ташқи кўринишини тез-тез ўзгартириб турувчи халқ италияликлар экан. Бу ерда бир йилда тахминан 100 мингта пластик операция ўтқа-зилади. Римдаги Ла Сапеллада университетининг пластик жар-роҳлик кафедраси директори Нико-ло Скудрининг фикрича, ҳеч бир нарсаси инсоннинг табиий гўзаллигига етмайди. Қолавер-са, шифокор-жарроҳлар ҳам ми-жозлар талабини бажаравермай, уларни психологик йўл билан даволашлари, яъни табиий гўзалликка жарроҳликсиз ҳам эришиш мумкинлигини тушу-н-тиришлари керак. Скудри ўзи-нинг пластик-жарроҳлик ҳақида-ги китобида пластик операция-нинг зарарли оқибатлари ҳақида мисоллар келтиради. Масалан, италиялик йигит бурнининг бук-рисини тўғрилаш учун операция столига ётади. Бирок, афсуски, бу самара бермайди, яъни бу-рни ундан ҳам хунук бўлиб қолади ва иккинчи марта жарроҳлик опе-рациясидан ўтишга мажбур бўлади. Скудри ўзининг китоби-да ўтказган тадқиқотларидан ке-либ чиқиб, табиий гўзалликка ҳеч нарсаси тенг келолмаслигини алоҳида таъкидлайди.

НИГОХ

МЎЪЖИЗА

Бу сўлим ва роҳатмакон Осмонсой кенгликлари сир-синоатларга бой. Бир томони баланд ва осмонлар тоғлар, иккинчи томони бепоён адоғсиз яйловлар ва экинзорлар билан туташиб кетган. Тонг ёришиши биланоқ бу сўлим гўшада табиат қайта жонланиб ҳаёт изга туша бошлайди. Теварак-атроф турли-туман қўшлар, жониворлар ва ҳашоратлар билан тўлиб кетади. Юқоридан оқиб келаётган шаффоф ва муздек сув ирмоқларга қўшилади. Ирмоқлар ўз навбатида анҳорларни ташкил этади. Бу ердан туриб табиат олами ва тоғ чўққиларини кузатиш гоят мароқли.

Асалари

ҲАМИША ГУЛГА ТАЛПИНАДИ

Абдулла САИДОВ

Ҳашоратлар ичида асалари ҳам табиатнинг бир вакилидир. Унинг бутун вужуди меҳр-муҳаббат, меҳнатсеварлик, ҳалоллик ва заҳмат чекиш ҳислари билан йўрилган. Бу жажжи ҳашоратлар қийғос очилган гуллар оламига талпиниб эртанги кун ташвиши билан яшайдилар. Заҳматкаш ишчи асаларилар йилнинг баҳор, ёз ва куз фаслларида меваги дарахт, поллиз экинлари, маданий ва ёввойи ўсимликларнинг гулларида нектар йиғадилар. Гулларнинг мўл-кўллиги ва сероблиги эса улар учун айни муддао. Тиниб-тинчимас ҳашоратлар учун ҳалол меҳнат қилиш ҳамisha ҳузур-ҳаловат бағишлайди. Мўйловлари ички сезги туйғулари билан уйғуллашиб аниқ ва тез ҳаракатланади. Уларнинг та-

биатан нозиклиги ва мўъжизаларга бойлиги кишини ўзига ром этмай қўймайди. Хушайфият бағишлайди. Гулнинг ҳиди, ранги, ҳатто ультрабинафша нурларини ҳам яхши фарқлай олишидан беихтиёр ҳайратга тушасиз. Бу жажжи жониворлар хартумлари билан гул чангини сўргач йиғилган нектарни сўлак беги суюқлиги билан то уяларига етиб келгунларича аралаштириб, олти қиррали мумкатакчаларига йиғишни ҳеч кузатганмисиз?

Оила ташвиши ва насл қолдириш она асаларилар зиммасида бўлади. Кўпайиш улар ҳаётининг асосини ташкил қилади. Ишчи асаларилар эса мумкатакчалар ичида вояга етгач аввало теварак-атрофни ҳар хил чиқиндилардан тозалайди. Кўп ўтмай, қути уяси теварагида учини машқ қилиб, кейин катта арилар ёрдамида гуллар оламига талпиниб нектар йиғишга

киришиб кетадилар. Теварак-атрофни яхши ҳис этиб, хидларнинг фарқига бориш зарурлигини англаб етадилар. Шундан сўнг, уларнинг қай бири каттасиё, қай бири кенжаси эканлигини билиб бўлмайди. Ором олиш ва кўнгилхушлик қилиш нималигини билишмайди. Улар учун ҳаёт қонуни шундай.

Асал — қимматбаҳо ва шифобахш озуқа. Она табиат томонидан инсонга инъом этилган бебаҳо неъматлардан биридир. Унинг шифобахш хусусиятларини ҳеч нарса билан тенглаштириб бўлмайди. Мунтазам равишда истеъмол қилинса кишига тетиклик, бардам-бақувват ва хушайфият бағишлайди.

Бу бебаҳо неъматни тайинлаш қилиб, кейин катта арилар ёрдамида гуллар оламига талпиниб нектар йиғишга

зи эса гоят ажойиб. Улар қисқагина умрлари мобайнида оила-оила бўлиб, ахил ва иноқ яшайдилар. Асосий вазифалари гул чанги ва нектар-шарбат йиғишдан иборат. Шунингдек, ўз уялари атрофини саранжом-сариятлаш, она кўнгилхушлик қилиш личинкаларини меҳр билан озиқлантириш, ташқи хавф-хатарлардан ҳимояланиш каби бир қатор юмушларни ҳам бажонидил бажаришади.

Асаларилар бир-бирлари билан турли ҳаракатлар ёрдамида ўзаро ахборот ҳам алмашиб туришади. Уларнинг «разведкачи»си нектарга бой бўлган гулзорни топгудек бўлса, қайтиб келиб қути уяси устида қорнини лиқиллатиб, айланб гўё рақсга тушаётгандек ҳаракат қилади. Бу ҳаракат қайси томонга ва қанча масофага учиб бориш

кераклигини билдиради. Шундан сўнг ишчи арилар «разведкачи» кўрсатган томонга учиб кетадилар.

Лекин ариларнинг кушандалари ҳам йўқ эмас. Чумқўсимонлар оиласига мансуб узун тумшўкли ола қанот қарқуноқлар қути уялари атрофида тўп-тўп бўлиб, учиб юришган беозор жониворларга тез-тез хавф солиб туришади. Бундай пайтларда кишиларнинг доимо кўз-қулоқ бўлиб туриши ва ғамхўрлиги зарур.

Қисқаси, ишчи асаларилар ўттиз-ўттиз беш кунлик қисқа умрларини заҳмат чекиб ўтказишади. Уларнинг бир умр кечаю кундуз тиниб-тинчимаслиги, меҳнаткашлиги, ахил-иноқлиги ва ҳамжихатлиги ҳаётда учраб турадиган айрим лоқайд, танбал ва ишққмас кишиларга ўрнатилган арзигуликдир.

ЎГИТ

Чун ақллардин ақл қувват олар,
Найшакар ёнида ўсгай найшакар.

* * *

Бул жаҳони тан сени алдар, халос,
Бўлмасанг то ҳирсу шаҳватдан халос.

Жалолдин РҲИЙ

БИЛАСИЗМИ?

Кауаидаги Ваиалеале тоғида (Гавайи ороллари) йил 350 кун ёғингарчилик бўлади.

* * *

Ява оролининг Богор провинциясида 1916 ва 1919 йиллар оралиғида 322 кун тинмай ёғмир ёққан.

* * *

Туяқуш тухуми сувда нақ 4 соат деганда пишиб етилади.

ТУРФА ОЛАМ

Муз остидаги «хазина»

Канада тоғларидаги муз қатламларининг эриши биолог ва археологларни қувонтириб юборди.

Эриган муз қатламлари ўрнида олимлар бир неча минг йилликларга тенг ов ҳамда меҳнат қуролларини топиб олишди. Ҳозирда бу ерда каттагина экспедиция иш олиб борапти. Айни чоғда топилмалар орасида юмронқозик ови учун мўлжалланган қопкон, ёйлар, камон ва найзалар қайд этилган. Экспедиция аъзолари бу билан ноёб топилмалар қидирувини тўхтатмоқчи эмас. Улар яна бошқа буюмлар топиб олиш илинжида муз қатламлари эриган жойларни кўздан кечиришмоқда. Ахир, тарихий қийматга эга буюмлар вақтида топиб олинмаса, улар ҳаво ва қуёш нурлари таъсирида парчаланиб кетиши мумкин-да. Ёдин-гизда бўлса, шунга ўхшаш топилма 1997 йили Канаданинг Юкон ҳудудидан топишган эди. Ушанда археологлар қадимги найзани ахлат уюми орасидан топиб олишганди.

Энг йирик телескоп

Европалик астронавтлар баландлиги 3 минг метр бўлиши кутлаётган дунёдаги энг йирик телескопни Серро Армазонес тоғида (Атакама саҳроси, Чили) қуришмоқчи.

Е-ЕLT номини олган ушбу телескоп ойнакларининг бирламчи диаметри 42 метр бўлиши кутилмоқда. Астрономларнинг таъкидлашича, телескоп катта қувватга эга бўлади ва энг асосийси, у экзосайёраларни ҳеч бир қийинчиликсиз кузатиш имконини беради. Қолаверса, телескоп ёрдамида шу кунгача номаълум қора тўйнуқлар сири, галактикаларнинг ҳосил бўлиши ва қойнода юз берувчи сири ҳодисалар ҳақида кўпроқ маълумот тулпаран экан. Серро Армазонес тоғи Серро Паранал тоғидан 20 км. узоқликда жойлашган. Маълумки, Серро Паранал тоғида Европа космик агентлигининг обсерваторияси мавжуд. Қолаверса, ҳудуднинг қулай иклими бу каби катта иншоотларнинг ишини анча енгиллаштиради. Негаки, бу ерда йилнинг 320 кчаси ёруғ бўлади. Эслатиб ўтаамиз, телескопни қуриш ишлари 2018 йили бошланади.

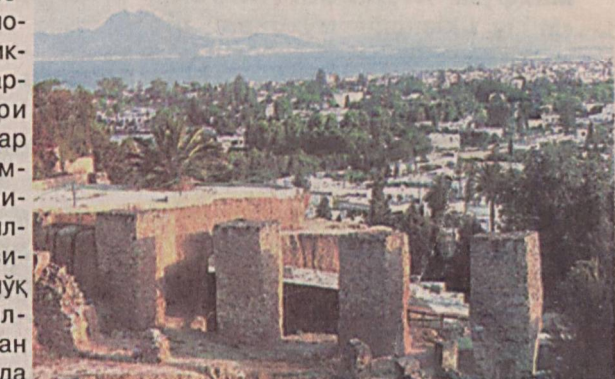

2 минг йиллик тавқиласънат

Карфагенликлар салкам 2 минг йиллик тавқиласънатдан халос бўлишди.

Бир неча минг йилликлар давомида катта салоҳият ва бойликка эришган Карфаген шаҳри Эраимизга қадар 146 йилли римликлар томонидан ишғол этилган ва Ер юзидан тамоман йўқ қилиб юборилган. Эраимиздан аввалги III асрда ҳукмронлик қилган Карфаген давлатининг қўл остида Шимолий Африка, Жанубий Испания, Сардиния, Корсика ва Сицилия ороллари бўлган. Бироқ, юқорида тилга олинган тавқиласънат карфагенликларга қаердан ёпишди. Икки минг йил илгари улар қандай гуноҳ ишга қўл уришган эди? Маълумки, ўша даврда карфагенликлар ўз фарзандларини вахшийларча ўлдирганликда айбланган. Қадимги грек тарихчиси Диодор Сицилийский ўз кўлемаларида ушбу воқеага қуйидагича изоҳ беради: «Эраимизга» қадар 310 йилли карфагенликлар шаҳарга қилинган ҳужум тезроқ босилишини истаб ўз маъбудлари бўлиш Ваал Ҳамонга 200 нафар гўдакни қурбонлик қилишади». 1921 йили грек тарихчисининг айтган гаплари қайсидир маънода тўғри бўлиб чиқади. Шу йили бир гуруҳ тарихчилар Карфаген шаҳри чеккасидаги Тофет манзилгоҳидан 20 мингга яқин 2 ёшгача бўлган гўдаклар кўмилган қабристонга дуч келишган. Энг сўнгги тадқиқотлардан аён бўлишича, Тофет қабристонига қўйилган гўдакларнинг аксарияти ўз ажали билан вафот этган экан. Америкалик археологларнинг ҳулосасига қўра, айрим гўдаклар она қорнидаёқ нобуд бўлган бўлса, айримлари ёшига тўлмаёқ турли оқумли хасталиклар туйғали ҳаётдан кўз юмгани маълум бўлган. Гўдакларнинг алоҳида мазорга кўмилганига келсак, ўша пайтларда ёш болалар умумий қабристон, яъни некрополга қўйилмас эди. Олимларнинг фикрича, карфагенликлар кўпчилик уйлагандек унчалик вахший бўлишмаган. Қурбонлик ҳақидаги афсоналарга келсак, бу римликларнинг галдаги нағмаси экани эҳтимолдан холи эмас.

3.ЗОИРЖОНОВ тайёрлади

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

«Қуралай»

ТАНЛОВНИНГ РЕСПУБЛИКА БОСҚИЧИДА ИШТИРОК ЭТАДИ

Сурхондарё вилоят кўғирчоқ театрида болалар намунали ансамбллари танловининг вилоят босқичи ўтказилди. Таъкидлаш лозимки, ушбу кўрик-танлов республика миқёсининг барча маданият муассасалари қошида фаолият юритаётган болалар намунали ансамблларига услубий ва амалий ёрдам беришга хизмат қилади. Кўрик-танловда Бойсун туманининг «Қуралай» болалар намунали ансамбли биринчи ўринни эгаллаб, республика босқичида иштирок этишга йўланма олди. Ҳалилар маданият ва спорт ишлари бошқармасининг факрий ёрликлари ҳамда халқ ижодиёти ва маданий-маърифий ишлар вилоят илмий-методик марказининг эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Болалар ва ўсмирлар хор жамоалари

КЎРИК-ФЕСТИВАЛИНИНГ ВИЛОЯТ БОСҚИЧИ ЎТКАЗИЛДИ

Бухоро санъат коллежида Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ташаббуси билан «Баркамол авлод йили»га бағишлаб, болалар ва ўсмирлар хор жамоалари кўрик-фестивалининг вилоят босқичи ўтказилди. Бундан кўзланган мақсад вилоятдаги болалар ва ўсмирлар хор жамоалари фаолияти билан ақиндан танишиш, уларга амалий-услубий ёрдам кўрсатиш, шунингдек, мазкур жанрга бўлган қизиқишларини шакллантириш ҳамда намунали хор жамоаларини кашф этишдан иборат. Фестивалда Бухоро вилояти туманларидан 15 та болалар ва ўсмирлар хор жамоалари қатнашдилар. Биринчи ўринга Когон туман марказий маданият уйи қошидаги хор жамоаси муносиб деб топилди ва республика босқичида иштирок этиш учун йўланмани қўлга киритди. Танлов ғолиблари вилоят маданият ва спорт ишлари бошқармасининг дипломи ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

Озода БУРҲОНОВА

КАДРИЯТ

Дарахт борки, унга қуш қўнади; уй борки унга алаббатта меҳмон келади. Меҳмон мўтабар бир зот, бинобарин, уни қутиб олувчи мезбон уқувли, яхши фазилатли бўлиши керак. Аммо, шу билан биргалликда меҳмон ва мезбон алоқаларининг кўнгилни равшан ёки хира қиладиган томонлари ҳам учраб туради. Исрофгарчилик, манманлик, лаганбардорлик ва тилғоламаллик, хасислик қилиш, таъмағир бўлиш мана шундай салбий жиҳатлардандир.

Меҳмондорчилик одоби

Меҳмондорчиликнинг кўнгилга хуш ёқадиган фазилати эса одамгарчилик, ўзаро аҳилликни мустаҳкамлаш, саҳий, одобли, хушмуомала бўлиш қабиларда кўринади. Халқимиз қонига сингиб кетган ана шу аънанининг салбий томонларини бартараф этиш ва ижобий жиҳатларини кучайтириш орқали ёшларимизни меҳмоннавозли руҳида тарбиялаш имконияти мавжуд.

Ҳар қандай баджаҳл мезбон ҳам меҳмон олдида мулоийм, хушавозеъ бўлишга ҳаракат қилади. Меҳмонни кийган кийимига қараб тоифага бўлувчилар катта хато қиладилар. У ким ва қанақа кўринишдан қатъий назар, барибир меҳмон, энг аввало, инсон. Баъзи тарихий манбаларда меҳмонни бой ва камбағалга бўлиш ҳолатлари ҳам учрайди. Мисол тариқасида куйидаги воқеани келтиришимиз мумкин. XIX асрнинг охирида тошкентлик бойвачча Тожибойвачча тўй қиладди. Келган меҳмонларни бой ва камбағалга бўлиб ўтказди. Бойлардан ортган сарқит таомларни камбағаллар дастурхонига қўйдирди. Тўйга ўша даврнинг алло-маларидан Мирза Али Махсум ҳам тақдиф этилиб, у меҳмонларнинг бой ва камбағалга ажратилаётганини кўради. Аллома тўйдан чиқиб, тўй қилувчининг дарвозасига бир парча қоғоз

ёпиштириб кетади.

Тўйхонага келувчилар ёзувни ўқиб, тўйхонага кирмай қайтиб кетаверадилар.

Дарвозага эса ушбу шеър битилган қоғоз ёпиштирилган эди:

Бой келса боло
хонага дейдилар,
Камбағални —
отхонага дейдилар.
Тўйингиз «муборак
бўлсин», Тожибой,
Инсофсизни билинг ҳоли
бўлар вой!

Меҳмонни, меҳмондорчиликни халқимиз шунинг учун ҳам севадики, меҳмондўстлик катта одоб-ахлоқ мактаби. У аввало, кишини хушфёъл, мурувватли қилиб тарбияласа, иккинчи томондан рўзгоршунос бўлиш, уй туттиш, расамадли ва покиза бўлишга ўргатади.

Ўзи пасткаш, лекин меҳмон хузурида бойлиги билан макта-надиган одамлар учраб туради. Бундай оилаларга меҳмон бир келадикю, кейинги сафар ўйла-ниб қолади. Саъдий Шерозий куйидаги байтини ана шундай меҳмонларга қарата айтган бўлса не ажаб:

Паст кишини молу дунё
қўтармас бешак,
Эшак атлас тўқмини билан
ҳам эшак.

Кўриниб турибдики, мезбонлик бахтига сазовор бўлиш катта бурч адо этишни талаб этади.

Нуриддин РАСУЛОВ

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ»
ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ

ҲОМИЙ:
«МАТЕУОТ ТАРКАТУВЧИ»
АКЦИЈАДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ

Ахтам ТУРСУНОВ, Ахрор АҲМЕДОВ, Ғолиб-
шер ЗИЯЕВ, Сувон НАЖБИДИНОВ, Муҳам-
маджон ҚУРОНОВ, Фафуржон МУҲАМЕДОВ,
Улугбек МУҲАММАДИЕВ, Шоира УМАРОВА,
Рустам ҚОСИМОВ, Баҳодир ШАРОФОВ,
Арслон ЭШМУРОДОВ

Бош муҳаррир:
Жалолддин САФОВ

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи-назаридан фарқлани-
ши мумкин. Реклама ва эълонлардаги факт ва далиллар учун
таҳририят жавобгарлики ўз бўйига олмайди.

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ: Тошкент-100000,
Амир Темури кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй
e-mail: milliyt@sarkor.uz

Газета ҳафтанинг чоршанба кунини чиқади.
Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги
томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Буюртма — Г 423, Адади — 5444

Газета таҳририят
компьютер марказида
терилди ва саҳифаланди

ТЕЛЕФОНЛАР: (8-371)
234-69-55, 234-87-74,
234-87-73, 234-86-41
ФАКС: 234-01-47

Ҳажми 4 босма табоқ
офсет усулида босилди.
Қоғоз бичими А-2

Саҳифаловчи:
Акбар ШОДИЕВ
Навбатчи муҳаррир:
Бехбуд БОТИРОВ
Навбатчи:
Қамолддин ХОТАМОВ

«ШАРҚ» нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси
босмахонасида чоп этилди.
Қорхона манзили:
«Буюк Турон» кўчаси, 41-уй

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 23.20.

1 2 3 5